

Payí Poro Koriniyo ñweáyí nání xámi eañinarini.

Payí rina Jisasoyá siyikíyí aní yoí Koriniyo ñweagáyí nání Poro xámi niriñi eañinarini. Aní apí Gírikíyí pìropenisíyo xwé bí imóniñpìrini. Poro émayí aníyo wáí nurimeríná aní apimi eni nírémorí (Wáí wurimeiarígá 18:1-17) xwiogwí wo niñweari nuréwapíyirí ámi wo sini enáná áwini e dání wí e nání nuri niñwearíná aría re wiñnigini, “Jisasoyá siyikí imónígá Koriniyo ñweáyí niþkwini miyaríñoi.” rinariñagá aría niwiri payí ayí Poromi yaríñí owianeyiníro neari wiowáñpí eni nimeari nání payí rina neari wiowáñnigini. Ayí Jisasomi dñí niwíkwíro aiwí sini niaíwí pìopia yapí imóníro íwí sini Jisasomi dñí miwíkwíropa neríná egíapí íá xíro yaríñagápi nání mi-xí nuriri eañnigini. Xíomi yaríñí payí neariñpimi dání wigíapí nání eni áwaní nuriri eañnigini.

¹ Poroní —Nioní Goríxo xegí niwimóniriñpimi dání gí íwí Jisasi Kiraisoyá wáí wurimeiaríñí wo imóníwiniñniri wéyo íá numiriñonirini. Nioní negí niri-xímeáo, Soteniso tñí nawíni niñwearíná

² siyikí Jisasoyá imónígá aní Koriniyo ñweagáyíné nání —Seyíné Kiraisí Jisaso tñí nawíni ikáñnigíáyíné enagi nání siyikwí míní imóníri-xiniñi searípeañíyínerini. Seyíné áamá

añf nĩmĩnĩ gĩmĩ gĩmĩ ñweagfá negf Áminá Jisasi Kiraisomĩ —O Áminá ayf tĩnĩ nene tĩnĩ nánĩ nawĩnĩ imónĩñorĩnĩ. Omĩ yayf wiarĩgíáyf nĩnĩ tĩnĩ nawĩnĩ xewanĩñoyá imónĩrĩxĩnĩrĩ wéyo íá seaumĩrĩñyĩnérĩnĩ. Seyfne nánĩ payf rĩna nearĩ mónaparĩñĩnĩ.

³ “Negf ápo Gorĩxo tĩnĩ Áminá Jisasi Kiraiso tĩnĩ awaú wá seawianĩri seyfne nĩwayĩrónĩro ñweapfĩrĩ nánĩ seaiĩri éisixĩnĩ.” nimónarĩnĩ.

*“Gorĩxo seaiapĩñpĩ nánĩ yayf wiarĩñárĩnĩ.”
urĩñf nánĩrĩnĩ.*

⁴ Seyfne Kiraisĩ Jisaso tĩnĩ ikárĩnĩgíáyfne enagĩ nánĩ Gorĩxomĩ nurĩrĩná xfo wá nĩseawianĩrĩná nanf seaimĩxĩñpĩ nánĩ dĩñf nĩmorĩ ínĩná seyfne nánĩ yayf wiarĩñárĩnĩ.

⁵ Ayf rĩpĩ nánĩ rarĩñĩnĩ. Kiraiso tĩnĩ ikárĩnĩgíáyfne Gorĩxo wá nĩseawianĩrĩ nanf imónĩñf bĩ bĩ nĩseaimĩxĩrĩná réwapĩnĩpaxf imónĩro nĩjĩf imónĩpaxf imónĩro epfĩfá nánĩ bĩ onĩmiápi sĩxf mĩseamímó nĩpĩnĩ ayá wĩ seamímonfĩrĩnĩ.

⁶ Xwiyfá Kiraiso nánĩ yanf seiapĩñwápi xwioxfyo sfkfkĩnĩñf seaomĩxĩnĩñagĩ nánĩ

⁷ negf Áminá Jisasi Kiraiso ámi xwfá tĩyo nánĩ nĩweapĩrĩ piaumĩmf infwinĩgĩnĩrĩ xwayf nanĩrĩ nĩñwearóná e e epaxf imónĩrĩxĩnĩrĩ xegf kwíyfpimĩ dánĩ sĩxf seamímonfĩpĩ nánĩ dfwf wĩ mikeamónĩñoĩ.

⁸ Jisasi Kiraiso sfá xfo ámá nĩyonĩ mí ómómĩximf enfáyi nánĩ sfkfkf nĩseaomĩxa nunfá

enagi nani xwiyá mïseaxekwïmopaxíyíné imónþpírfáriní.

⁹ Gorixó —O seyíné xegí xewaxo, negí Áminá Jisasi Kiraiso tñní nawíní gwiaumí inígíáyíné oimónþpoyínirí wéyo íá seaumírñjoríní. O ananí áamá ikwiárínþaxí imónñjo enagi nani “O xixení e neainíárfani?” yaiwipaxíriní.

“Jisasoyá siyikí imónígíáyíné yaní mepayónþpaní.” urññ nániríní.

¹⁰ Gí níríxímeáyíné, gí dññí tñní maríái, negí Áminá Jisasi Kiraiso e wíwapíyíwínígnírí nírípeañpimí dání ení rírémíxí bñ oseaimíní. Seyíné niyínéni xwiyá axípi ríro píraníññ nixíríníro ñweapíri nani xixegíni yaní mepayónþpa ero dññí axípi moro dññí aga ná bñní íá xíríro nero ñweáírxíní.

¹¹ Gí níríxímeáyíné, áamá Kírowioyá wí nñbíro seyíné nani nñníróná “Ayí mñxí rírowiágí inarñjoi.” níríá enagi nani seararññíní.

¹² Wiyíné wiyíné rípi rípi rarígíá enagi nani seararññíní. Wiyíné “Poró neaieþisíarññeneríní.” raríná wiyíné “Aporoso neaieþisíarññeneríní.” raríná wiyíné “Pítao neaieþisíarññeneríní.” raríná wiyíné “Kíraiso neaieþisíarññeneríní.” rarígíá enagi nani ení rírémíxí seaiarññíní.

¹³ “Kíraiso ná woní imónñjagi aí siyikí oyá imónígíáyí xixegíni yaní epayónþpaxíriní.” ríseaimónaríní? “Poró nene arírá neainíá nani íkíáyo yekwíroárígníáriní.” ríyaiwiarññoi? Seyíné wayí niseameairíná

Poromi oxídþpoyiniri yoþ nioniyá niri-ro wayþ seameaigfáraní?

14-15 Nioní segýyþ wíyo wayþ mumeaipa nerí aí Kirisþpasomi tñní Gaiasomi tñní awaúminí wayþ numeairí nání Gorixomi yayþ wiarinjiní. Ayínání áamá wí re rþpaxþ meniní, “Poroyá yoþ niri-ríná wayþ neameaigfeneriní.” rþpaxþ meniní.

16 Ayþ nepariní. Áamá Sitepanasoyáyo ení wayþ umeainjþpi nání rixa dñjþ ninþagþ aiwiþ ámi wíyo ení wayþ umeainjþrþaní? Nioní rixa dñjþ mþninariníní.

17 Ayþ rþpiþ nání rarinjiní. Kiraiso áamáyo wayþ umeaiwþnigþiniri nrowárenapinþmaniþ. Xwiþyá yayþ neainarinþjþ xþo nánþpiþ wáþ nurþmeiwþnigþiniri nrowárenapinþrþiní. Kiraiso yoxáþpámi nþperþná neainþþpiþ surþmá enigþiniri wáþ nurþmeiwþnigþiniri ninrowárenapirþná áamá wigþ dñjþyo dání émþ saímþ nimoro uréwapþyarigþápi uréwapþyiwþnigþiniri nrowárenapinþmaniþ.

“Enþ eániriþ nijþá seáyiþ e imóniriþ Gorixo enþþiþ Kiraiso siwá neainþrþaní.” urinþjþ nániriþiní.

18 Xwiþyá Jisaso yoxáþpámi nene nání neapeinþþiþ nání áamá nanþnanþro yarigþáyþ re rarinþagþa aí, “Xwiþyá apiþ majþá nikárinþro rarinþagþarþiní.” rarinþagþa aí nene Gorixo yeáyþ neayimþxemeaarinþene re yaiwinþwiní, “Jisaso ikþá yoxáþpámi penþþimiþ dání Gorixo enþ eáninþjþ xegþ imóninþþiþ siwá neainþrþaní?” yaiwinþwiní.

19 Nioní rarinþápimiþ Bþkwþyo re niriþiniriþ eáninþþiþ sopinþjþ niwariní, “Gorixoní áamá ‘Dñjþ émþ saímþ moarinþwaéneriní.’ yaiwinarigþáyo

mírírakí wimfárini. ‘Diní imegí yegí monwaénerini.’ yaiwinarigfáyo diní mîxîxeyaikí wimfárini.” E nîrînrî eánîñpî nionî rarîñápimî sopîñfî nîwarîni.

²⁰ Ayínáni Gorîxo e winfá enagi nánî áamá ríná dánfî imónigfá “Diní émfî saímí moarîñwaénerîni.” yaiwinarigfáyf arîrerîni? Nwá ikaxí eánîñpî mewegfáyf enî arîrerîni? “Xwîyfá xîmîxîmí nînrî mîrarîñwaénerîni?” yaiwinarigfáyf enî arîrerîni? Áamá Gorîxomî diní mîwîkwîroarîgíáyf “Diní émfî saímí nîmorane rarîñwaénerîni.” rarîgíápî nánî o rîxa re oyaiwîpoyînrî mîneaíwapîyîpa enîranî, “Nepa diní émfî saímí nîmoro rarîgíápîmanî. Majfá nikárînrî rarîgíápîrîni.” oyaiwîpoyînrî mîneaíwapîyîpa enîranî?

²¹ Ayí rîpî nánî rarîñîni. Gorîxo xewanîño diní émfî saímí nîmoríná áamá xfomî diní mîwîkwîró “Diní émfî saímí nene negí moarîñwápimî nîxîdîranéná ananî xfoyá ámaéne imónîpaxîrîni.” yaiwîarîgíáyf apî xe oimónîpoyînrî sîñwá mîwiní xwîyfá none wáf rarîñwápimî —Apî “Majfá ikárînrîñpîrîni.” rarîgíápîrîni. Apimî dánîni áamá nepa diní wîkwîroarîgíáyî Gorîxo “Yeáyf uyimîxemeáîmigîni.” wimónîñfîrîni.

²² Gfî Judayf xwîyfá apî neparfânîrî ipîmónanî nánî emîmí bî oneaíwapîyîpoyînrî wimónarîñfîrîni. Émayf xwîyfá apî neparfânîrî ipîmónanî nánî nîjfá seáyf e imónîñfî bî onearéwapîyîpoyînrî wimónarîñfîrîni.

²³ E e wimónfagi aîwî none wáf nurîmeranéná

xw+yfá rþpþ wáf urarþñwárþnþ, “Ámá Gorþxo yeáyþ uyimþxemeáwþnþgþnþrþ nánþ urowárénþpþñomþ yoxáfþámþ yekwþroárþgþfawixþnþ.” urarþñwárþnþ. E urarþná émáyþ “Xw+yfá majþá inþñþþþ rþa rarþñoþ?” yaiwiarþgþfárþnþ. Gþ Judayþ “Sþmirþrþ neaiarþñþþþ rþa rarþñoþ?” yaiwiarþgþfárþnþ.

²⁴ E nerþ aí xþoyá imónanþwá nánþ wéyo fá neaumþrþñene Judayeneranþ, Gþrikþyeneranþ, xw+yfá apþ arþá nþwiranéná re yaiwiarþñwárþnþ, “Kiraiso nþperþ nþwiápþnþmearþñþþþmþ dánþ Gorþxoyá eñþ sþxþ eánþñþ tþnþ dþñþ émþ saímþ o monþþþ tþnþ sþwá neañþrþfanþ?” yaiwiarþñwárþnþ.

²⁵ Ayþ rþpþ nánþrþnþ. Ámá dþñþ re yaiwiarþgþfáþþ, “Gorþxo majþá nikárþnþrþ yarþnþ.” yaiwiarþgþfáþþ, apþ aí pí pí nþjþá ámá imónþgþfáyo wiárþ nþmúrorþ seáyþ e wimónþnþ. “Gorþxo eñþ samþñþ nþwerþ yarþnþ.” yaiwiarþgþfáþþ, apþ enþ aí pí pí eñþ eánþñþ ámá imónþgþfáyo wiárþ nþmúrorþ seáyþ e wimónþnþ.

²⁶ Gþ nþrþxþmeáyþné, Gorþxo gþ ámá oimónþpoyþnþrþ wéyo fá seaumþráná íná seyþné imónþgþfáþþ nánþ dþñþ nþmoróná “Poro ayþ apþ nánþ rþa neararþnþ?” yaiwipaxþrþnþ. Nionþyáyþ oimónþpoyþnþrþ wéyo fá nþseaumþrþrþnþ segþyþ obaxþ wþ nþjþá ámá wigþ dþñþyo dánþ imónarþgþfáþþ xwé bþ imónþñáná wéyo fá seaumþrþñþranþ? Segþyþ obaxþ wþ xwérþxayþné imónþñáná wéyo fá seaumþrþñþranþ? Segþyþ obaxþ wþ eñþ rþñþ nimónþro ámáyo umenþweañáná wéyo fá seaumþrþñþranþ? Oweoþ.

²⁷ O ámáyo yeáyþ uyimþxemeámþánþrþ nánþ nerþná ámá “Negþ dþñþyo dánþ dþñþ

émf saímf monwaénerini.” yaiwinarigfáyo ayá wimómfániri nání “‘Majfá ikárininjf imóninjfpirini.’ rarigfápimi oxfdimini.” niyaiwiri enjfrini. Ámá “Enj sixf eáninjwaénerini.” yaiwinarigfáyo ayá wimómfániri nání “‘Enj meáninjfpirini.’ rarigfápimi oxfdimini.” niyaiwiri enjfrini.

²⁸ Ámá xfomf mixfdarigfáyf “Apf seáyf e imóninjfpirfáni?” yaiwiarigfápf anipá imiximfániri nání “Amipí ayf peayf niwianiro ‘Sipirini.’ rarigfápimirani, ‘Mipimóninjfrini.’ rarigfápimirani, sa apimi oxfdimini.” niyaiwiri enjfrini.

²⁹ Ámá wo aí Gorixoyá sijnwí tñjf e dánf mixf meakfninipaxf mimónipa éwiniginiri apf apf niyaiwiri enjfrini.

³⁰ E nerf aí xewaninjo neaiinjfpimi dánf Kiraisf Jisaso tñf nawíni ikárininjwaénerini. Omf dánf Gorixo dñjf émf saímf xfo moarinjfpf dñjf sixf neamímorf xfoyá sijnwíyo dánf ámá wé róninjwaéne neaimixiri ámá nioniyá siyikwí míninjf imónifrixiniri wimóninjfpf neaimixiri negf fwí yarijnwápimi dánf gwfninjf nearoayírorf enjfrini.

³¹ Gorixo Kiraisomf dánf apf apf neaiinjf enjagf nání Bikwíyo re niriniri eáninjfpf, “Ámá mixf ñimeakfniróná ámá wí nání mixf mtimeakfnf Ámináo nání mixf meakfnfpoyf.” nirinirf eáninjfpf xixeni xfdfrixini.

“Niseaímeaírná Jisaso nánini searéwapiyinárini.” urinþ nánirini.

¹ Gí níríxímeáyíné, nioní iwamíó niseaímeaírná xwíyá Goríxoyá ínimí imóninþipí wá niseaírná “Poró nijá seáyí e imóninþoríani?” oniaiwípoyníri xwíyá xwé imóninþí rarígápi tñí searíri ámaéne negí dñíyo dání dñí émf saímí moarínwápi tñí searíri mé

² dñí rípiní mojaríni, “Ámí bí gí dñí tñí gíwí nímixíri murípa oemíni. Sa Jisasi Kiraisomí iká yoxáípamí yekwíroarígápi nánini ouréwapiyimíni.” nimorí apíni seaíwapiyinárini.

³ Nioní seyíné tñí nínwearírná enþí samíni níníwerí nweanárini. Wáyí erí óf erí nerí nweanárini.

⁴ Niseaírná niseaírná, wá niseaírná, xwíyá ámá “Apí seáyí e imóninþiríani?” yaiwiarígápi bí tñí níximíximíni nerí masearí emímí enþí eáninþí Goríxoyá kwíyípmí dání niseaírná searéwapiyinárini.

⁵ E enþí, ayí rípi nání enþíni. Seyíné Goríxomí dñí níwíkwíroróná ámaéne “Dñí émf saímí moarínwíni.” yaiwinarínwápmí níwíkwíró Goríxoyá enþí eáninþípmí dñí owíkwírópoyníri e nerí seaíwapiyinárini.

“Nijá Goríxoyápi xegí kwíyípmí dánini imóninþaxíri.” urinþ nánirini.

⁶ E niseaírná aí none ámá Goríxomí dñí wíkwíroarígá yóf imóninþíyo nijá dñí émf saímí móninþípmí dání imóninþí bí urarínwáriní.

Nijfá apí áamá ríná dánj ímónigfápimi dánimani. Nijfá apí eni áamá ríná dánj seáyí e nimóniro meñweagfáyí —Ayí anñnaniro yarigfáyíriní. Ayíyá imónigfápimi dánimani.

⁷ Nijfá diñj émf saímf móniñjípimi dáni imóniñj nioní searariñjapi, ayí Gorixoyá yumí imóniñjípíriní. Apí ínimí imóniñjagí nání áamá “Gorixo enfápi nání nijfá oimónaneyí.” niwimóniro aiwi wiwaníñjyí diñj mopaxí mimónini. Apí Gorixo añna tñni xwfarí tñni siní mimixipa eñe dáni yumí diñj eñwípeáriñjípíriní. Nene xfo tñni añnamí ñweanfá nání eñwípeáriñjípíriní.

⁸ Áamá ríná dánj seáyí e nimóniri meñweagfáyí wí Gorixo yumí diñj eñwípeáriñjipi nání nijfá mimónigfáriní. Ayí nijfá nimóniro siñwíríyí, Áminá eñj eániñj nene yeáyí neayimixemeanfa nání Gorixo imóniñjipi neaíwapíyíñomi wí íkfáyo yekwiroáraniro egfámani.

⁹ None raríñwápi nání Bikwíyo dáni xixeni re nírini eániñj, “Amípi Gorixo áamá xfomi diñj sixí uyarigfáyo wípímoáriñjipi, ayí áamá wí siñwí miwíñipa ero arfá miwípa ero ‘Neaipímoáriñjipi, ayí apírñani?’ niyaiwiri diñj miwípa ero yarigfápiñini.” E nírini eániñjipi none searariñwápi tñni xixeni imónini.

¹⁰ Gorixo nene nání neaipímoáriñjipi áamá wigf diñj tñni diñj miwípa xí imóniñjagí aiwi Gorixo xegf kwíyípi dáni ríxa wíá nearókiamonjíní. Ayí rípi nánirini. Xegf kwíyípi nemi amípi níní nání nijfá imónini. Amípi Gorixo yumí eñwípeáriñjipi nání aí nijfá imónini.

11 Ámá go ámá wo yumí dñf moarñfpí nánñ nijfá imónññ? Oweoi, ámá o yumí dñf moarñfpí xewanñoyá dñfpññ apñ nánñ nijfá imónññ. Kwíyf Gorixoyápi enñ axfpí imónññ. Ámá wo aí dñf Gorixo moarñfpí nánñ nijfá mimónñpaxf nerñ aí xegf kwíyfpñññ nijfá imónññf enagñ nánñ Gorixo yumí neaipñmoárñfpí nánñ ananñ wfá nearókiamopaxfñññ.

12 Gorixo wá nñeawianññ e e epaxf imónñfrixinññ siwiá sixf neamímonñf nñpññ nánñ nijfá imónññfwá nánñ o kwíyf ámá xwfá tfyo xfomñ mñxfdarñgñáyfyá imónññfpí sixf mñneamímó xfo tfñf e dñfñfpí sixf neamímonñfñññ.

13 Ayñnánñ none Gorixo wá nñeawianññ siwiá sixf neamímonñfpí nánñ nñsearéwapñyirñná xwñyfá áxwññajeneyá dñf émf saímñ nñmorane réwapñnarññwápimñ dññ mñsearéwapñyí xwñyfá Gorixoyá kwíyfpí nearéwapñyífyo dññ searéwapñyarññwárñññ. Ámá Gorixoyá kwíyfpí tfgñáyo kwíyfpí nearéwapñyífpí píranññf ureñwippearññwárñññ.

14 E nerñ aí ámá kwíyf Gorixoyápi mayf imónñgñáyo o wá nñeawianññ e e epaxf imónñfrixinññ xegf kwíyfpimñ dññ sixf neamímonñfpí nánñ nurñññáyf wí mímññpaxfmanñ. Ayf rñpñ nánññññ. Ámá ayf ámá wí Gorixoyá kwíyfpimñ dññ yarññagññ nñwñññróná kwíyfpimñ dññññ mñ ómñxñpaxf imónññagñ nánñ dñf píranññf neyíroro “Gorixoyá kwíyfpimñ dññ rññ yarññoi?” yaiwipaxf mimónññoi. Ayñnánñ apñ e mñyaiwí majfá neróná “Ámá ayf majfá nikárññiro rññ yarññoi?”

yaiwiarigfárini.

¹⁵ E nerí aí áamá Gorixoyá kwíyí tígíáyí amípi bí nání díní neyíro “Ayí mfkí apimí dání ríá imónini? Apimí dání ríá imónini?” yaiwipaxíriní. Kwíyípi tígíáyí e yaiwipaxí aiwí mayíyí ení kwíyípi tígíáyí imónigfápi nání wí díní eyíropaxí menini.

¹⁶ Nioní seararínápi tíní xixeni Bkwíyo re nírini eánini, “Áamá gíyí Ámináo díní moarínípi nání nijfá imóninjo? Oweoi. Gíyí omí uréwapíyipaxí imóninjo?” E nírini eáninagí aiwí nene oyá kwíyípi tínwaéne díní Kiraiso moarínípi axípi moarínwaénerini.

3

“Searéwapíyarínwáone sa Gorixomí xínáíwanéníní imónínwáonerini.” uríní nánirini.

¹ Gí níríxímeáyíné, nioní e nisearí aí xámi seyíné tíní nínwearí nisearéwapíyiríná áamá kwíyípi tígíá wíyóníní searéwapíyipaxí mimónigfárini. Áamá kwíyípi mayí imónigfá Gorixomí mífdarigfáyo uréwapíyarínwápa axípi searéwapíyínárini. Áamá Kiraisomí iwamfó nífdiríná o tíní ríxa ikárinigfáyíné aiwí siní pfofia yapi imónináná searéwapíyínárini.

²⁻³ Seyíné niaíwí pfofia aiwá mínipaxíníní imóninagfá nání xwíyíá ínmi imónínípi nisearéwapíyiríná aiwá mífseaiapí amíníníní seaiapínárini. Agwí ríná aí seyíné kwíyípi oseaiwapíyimínirí yarínípi mífdfí segí díní tíní íeapá seainarínípi mífdfíro siní

aiwá n+ipax+ni+ñ+ mimón+ñ+o+. Sey+né seg+ wíniyo s+ni+ sipí di+ñ+ wiaiwiro s+ím+ t+ni+ in+ro nerónáy+, “feapá neainar+ñ+pim+ x+di+rane sipí áamá Gor+xom+ mi+x+dar+g+áy+ yar+g+ápa erane mepa yar+ñw+ni+.” r+iseaimónar+ni+?

4 Ay+ r+ip+ náni+ e searar+ñ+ni+. Sey+né yan+ nepayón+ro wiy+né “Nene Porom+ni+ x+dar+ñwaéner+ni+.” r+iro ámi+ wiy+né “Aporosom+ni+ x+dar+ñwaéner+ni+.” r+iro nerónáy+, re r+iseaimónar+ni+, “Áamá Gor+xom+ mi+x+dar+g+áy+ yap+ mepa yar+ñw+ni+.” r+iseaimónar+ni+?

5 Sey+né pírán+ñ+ di+ñ+ yaikirópoy+. Aporoso pí r+á imón+ni+? Poron+ pí r+á imón+ñ+ni+? Sa Ám+náoyá x+náipawín+ñ+ nimón+r+i yawawi x+hex+ni+ pí pí éisix+ni+r+ íá yeaum+ráná yar+gw+íwawir+ni+. Yawawi ap+ni+ yar+gw+í+pim+ dán+ sey+né Gor+xom+ di+ñ+ wikw+rog+ár+ni+.

6 Nion+ iwam+ó wá+ n+sear+r+íná aiwá i+w+án+ñ+ seaur+ñ+r+ni+. Aporoso r+w+íyo n+sear+wap+yir+íná aiwá ap+ yeáy+ en+g+ni+r+ ini+g+ni+ñ+ seap+seamen+ñ+r+ni+. Yawawi e egw+íwawi aiw+ sey+né Gor+xoyá di+ñ+yo dán+ni+ aiwá ná neráp+r+ni+ñ+ yap+g+ár+ni+.

7 Ay+náni+ g+m+ni+ go aiwá i+w+á ur+ñ+rani+, g+m+ni+ go ini+g+ p+seañ+rani+, ay+ anan+r+ni+. Sa Gor+xoyá di+ñ+yo dán+ aiwá ná yapar+ñ+ enag+ náni+ x+o náni+ni+ “Seáy+ e imón+ñ+o, ay+ or+ani+?” yaiwipax+r+ni+.

8 Aiwá i+w+á ur+ñ+o t+ni+ ini+g+ p+seañ+o t+ni+ awaú w+o w+om+ seáy+ e m+iwimón+ni+. N+waúni+ x+xeni+ ax+pi+ imón+ñ+i+. S+á Gor+xo ámayo yay+ wimón+áyim+ awaúmi+ yay+ n+wimor+íná w+o xeg+

en+ipi t+ini xixeni wiiri w+o xeg+ en+ipi t+ini eni xixeni wiiri en+ar+ini.

⁹ Yawawi Gor+xomi x+náipawín+ñ+ nimón+rai e éisix+n+r+ wimónar+ñ+p+ yan+rai nán+ gw+ nawín+ món+gw+íwawi en+aná sey+né oyá aiwá om+ñ+y+ñ+n+ñ+ imón+ñ+ag+a nán+ rar+ñ+n+.

Uréwap+yar+g+áy+ nán+ añ+ mirar+g+áy+ t+ni r+ram+ñ+y+ en+ nán+r+ni.

Sey+né Gor+xoyá xeg+ añiwán+ñ+ eni imón+ñ+o+.

¹⁰ Nion+ Gor+xo wá n+n+wian+r+ e nimón+r+ éw+n+g+n+r+ s+x+ n+mímon+ñ+pim+ dán+ áamá s+ñá añ+ m+ran+ro nán+ d+ñ+ é+m+ saím+ moar+g+ápán+ñ+ ner+ná pírán+ñ+ n+searéwap+yiri s+ñá xám+ t+way+ron+anig+ni. S+ñá xám+ n+tiway+rómáná en+aná áamá ám+ xam+ñ+ wo e dán+ n+m+ra peyar+ni. E ner+ aí sey+né s+ñá xám+ t+way+rón+ñ+om+ dán+ om+rane+y+n+róná úrapí mé wox+ni wox+ni xixeg+ni pírán+ñ+ d+ñ+ n+mori m+r+r+x+ni.

¹¹ Sey+né nij+á re imón+ñ+o+. S+ñá iwam+ó t+way+rón+ñ+o, ay+ Jisasi Kiraisor+ni. S+ñá ám+ s+ñ+ wo t+way+rón+pax+ mimón+ni. Om+ dán+ni seáy+ e n+m+ra peyipax+r+ni.

¹² Om+ dán+ añ+ n+m+ra n+peyir+ná áamá wí s+ñá gor+ t+ni+rani, s+ñá sir+pá t+ni+rani, s+ñá ayá t+ñ+ imón+ñ+y+ t+ni+rani, m+r+ro wín+y+ ík+á t+ni+rani, ów+ t+ni+rani, ará s+yik+ t+ni+rani, m+r+ro yar+ñ+o+.

¹³ Áamá xixeg+ni n+m+ra ug+ápi s+á Kiraiso weap+n+áyimi áamá n+n+n+ni s+ñ+w+ winan+ nán+ s+ñán+ imón+n+ar+ni. S+ñán+ imónáná re yaiwian+wár+ni, “Añ+ n+m+r+roná ay+ t+ni m+r+g+ar+ani?” yaiwian+wár+ni. Ay+ r+pi

nánirini. Sfá ayimi ría ninþþimi dani sñwþ winaxðaníwáriní. Xixegñi mirigfápi wíyfyá ría náná “Ayí Gorixomi ðñf niwíkwíroro aí ría nípaxí imónñf tññññf mirigfárñi?” yaiwirane wíyfyá ría niminiri éf aí sini mirinñagí niwiníranénáyf, “Ayí Gorixomi ðñf niwíkwíroróná píranñf niwíðro ría minípaxí imónñfpi tññññf mirigfárñi?” yaiwirane yaníwáriní.

14 Aní áamá giyf giyf sñjá xámi tiwayíronñomi seáyi e nimira peyigfápi ría miní sini mirinñánáyf, áamá ayo Gorixo yayf wimonfáriní.

15 Aní áamá giyf giyf nimira peyigfápi ría nowáranáyf, “Aní riwá mirarññi.” yaiwigfápi anípa imónñf enagí aiwi Gorixo yeáyf nuyimíxemearfná aní xiáwíyo ría niminiri yarfná rfáyo dánññf umíxeanfáriní.

*“Seyñé Gorixoyá aní wiwánñf imónñoi.”
urñf nánirini.*

16 Aní Gorixo tñni awí eánarigfiwánñf imónigfáyñé imónñfpi nání seyñé sini majfá rimónñoi? Oyá kwíyþi seyñé aniwánñf imónñfþimi inimi seanweañþi nání ení sini majfá rimónñoi?

17 Áamá giyf giyf aní Gorixo tñni awí eánarigfiwámí xwírfá seaikíxéánáyf, iwá nioniyáiwání imóníwínigñiri imíxñf enagí nání xfómi ení xwírfá wikíxenfáriní. Seyñé niyfnéni, ayf aní iwánñf imónñagí nání rarññi.

“Segýf wone mineamþeyoapani.” urinþ nánirini.

18 Ámá woxi “Niþwaninonþ diþf émf saimf monáonirini.” niyaiwiniri yapf méwapfnipanþ. Segýf wo “Nionþ ámá ríná dánþfþyá sþwþyo dánþ diþf þíránþf émf saimf monáonirini.” niyaiwinirfnáyf, nepa Gorþxoyá sþwþyo dánþ diþf émf saimf monþ imóninþa nánþ diþf api þfnþ niwiárimáná wigf sþwþyo dánþ majþá ikárinarþf wo imónþwþnigþni.

19 Ámá Gorþxomi miþdarigþáyf “Nene diþf émf saimf moarþþwárini.” yaiwinarigþáþi, ayf Gorþxoyá sþwþyo dánþ majþmajþá nikárinþro yarigþáþi enagi nánþ seararþþini. Bþkwþyo dánþ nionþ seararþþáþi tþni xixenþ ripþ niriþni eánþþagi nánþ rarþþini, “Ámá ‘Diþf émf saimf moarþþwárini.’ yaiwinarigþáþimi dánþ sipogwþ wioárinþáyo opþkinþpoyþniþ yarþþo, ayf Gorþxorini.” niriþni eánþþagi nánþ rarþþini.

20 Ámi wí e enþ bi ripþ niriþni eánþni, “Áminá Gorþxo niþþárinþ. Ámá ‘Diþf émf saimf monþwaénerini.’ yaiwinarigþáyf wigf diþf tþni enþþpearigþáþi surþmá imónþni.” niriþni eánþni.

21 Ayþnánþ negf nearéwapþyarigþáyf womþ seáyþ e numþeyoarane “Omniþ xþdarþþwaénerini.” miþþpa oyaneyþ. Ayf ripþ nánþ seararþþini. Amiþi nþni ayf seyþné arþrá seainþa nánþini.

22 Poronþrani, Aporosoranþ, Pitaoranþ, xwþá rþrþrani, seyþné sþni sþþf niþwearþnárani, niþperþnárani, amiþi agwi ríná imónþþyþranþ, rþwþyo imónþnþáyþranþ, nþniþyþ ayf seyþnéyá

imóniñi.

²³ Seyíné eni Kiraisoyá imóniñoi. O eni Gorixoyá imóniño enagi nání “Negí nearéwapiyarigfáyí womi seáyi e mimixipa oyaneyi.” searariñini.

4

“Gorixoyá amá xfoya imónigfáyo yarigfápi nání piriró umenfarini.” urifi nánirini.

¹ Seyíné wáf rimeariñwáone nání diñi nimiróna rípiñi mórixini, “Awa Kiraiso api érixiniri wimónariñipi epíri nání xegí xináiwánifi imónigfáwaríani? Xwiyfá oyá yumí rinifiñipi áwaní wuriyipíri nání xegí bosiwowánifi imónigfáwaríani?” yaiwírixini.

² “Bosiwí nimóniro yarigfáyo wigí diñi tñi amipi ayá wí nerfnáyí, ayí apáni yariñoi.” yaiwiaríñwámani. “Sa ná bini boso urariñipi tñi xixeni diñi uñwirarípaxí imóniñipi nerfnáyí, ayí apáni yariñoi.” yaiwiaríñwámani.

³ Amá opisí aníyo dání xwirixí mearigfá wírani, seyínerani, segí diñiyo dání nioni gí yariñapi nání piriró ninimerfnáyí, ayá síwí bi mñiró “Api, ayí ananirini.” yaiwimíñini. Niñwaníñoni aí gí yariñapi nání piriró nimeniri “E éapi naníriani? E éapi sipírani?” yaiwinaríñámani.

⁴ Nioni diñi peá nuniri “fwi bi méanonirini.” niñaiwiniri aiwi “Xwiyfá mayoni imóniñini.” wí rípaxí menini. Nioni yariñapi nání piriró epaxí imóniño, ayí ná woni Áminá Gorixorini.

⁵ Ayináni siní imónináná seyíné áamá wíyo xwiyá mumeáripáni. Ámináo —O nibiríná amípí sía yinimíniní imóniníyí wía ókímixiri áamá díní inimi níkwírómáná egápirani, rigápirani, nipini sináni imixiri enforini. O weapíne nání xwayí naníro ηweárixini. Iná dání xixegíni womini womini yayí nīneameríná wo xegí néra unípi tīni wo xegí néra unípi tīni xixeni neariníarini.

*“Seyíné seáyi e seáyi e nimeniróná nanímani.”
uríní nánirini.*

⁶ Gí nīrixímeáyíné, payí rina nearíná ewayí xwiyá nioni tīni Aporoso tīni nání nīra warinápi, ayí seyíné díní píraniní nimoro “Poró nene yarínwápi nání ría neararini?” oyaiwipoyiniri nání nīra warinini. Seyíné yawawi nání nīra warinápi nání díní nīmoróná Bīkwíyo nīriniri eáninípi ogámí mepa nero seáyi e mīmónipa nemáná wíyo imímí wimixiro wíyo seáyi e umíeyoaro mepa érixiniri searariníni.

⁷ Seyíné nání áamá gíyí “Seáyi e imónigáyrini.” yaiwiarinoi? Oweoi, wí e mīseaiwiarinoi. Amípí seyíné imónigápi Gorixo wí sixí mīseamímoní renoi? Oweoi, amípí seyíné imónigápi o síwiá sixí seamímonirini. O síwiá sixí seamímoní enagi nání pí nání seáyi e nīmóniro sixí mīseamímopa ení nániníní mīxí meakíninarinoi.

⁸ Neparfani? Seyíné rīxa aiwá xwé nīniróniní agwí ímí ría seayini? Rīxa amípí wí mīmúrónigáýíné nīmóniro ría ηweanoi? None siní sipfániní nīmónirane ηweanáná seyíné rīxa

mîxî ináyî nimónîro rîa ηweaηoi? Ai, none enî seyîné tîni nawîni mîxî ináyî nimónîrane seáyî e imónanîwá nánî re neaimónarîni, “Seyîné nepa rîxa mîxî ináyî nimónîro, sîηwirîyî nanî imónîmîniîri enîrîni.” neaimónarîni.

⁹ Nionî dîηî re nimónarîηagi nánî seararîηîni, “Wáî wurîmeaiarîηwáone Gorîxo aga sîwiá neawarîηonerîni. Ámá xwirîxî numemáná ‘Rîxa opîkîpoyî.’ rárîniηîyîniηî imónîηwáonerîni. Pî pí nîni sîηwî tîgîáyî —Anînajîranî, ámáranî, nîni sîηwî nîneanîro ripîá neamearîpîrî nánî áwîniîmi yarîηwáone imónîηwîni.” nimónarîni.

¹⁰ None Kiraisomî nîxîdirane nánî majîmajîá ikárîniηwáone aí seyîné o tîni nawîni nikárîniro nánî rîxa dîηî nanî imónîηîpîni tîgîáyînériîni. None enî samîηî neawenone aí seyîné rîxa enî eánîgîáyînériîni. None peayî neawianîgîone aí seyîné seáyî e seaimîxîgîoyînériîni.

¹¹ Enîná dánî agwî rîná nánî none agwî nánî erane iniîgî nánî neainîrî iyîá írîkwîni pánîrane ámá wé tîni neaupîkákwiarîgîone imónîrane anî sá weanîwá nánî wî mayone enagi nánî anî xwirîniîmerane

¹² negî wé tîni omîηî anîηî minî erane ámá rîperîrî neaiáná píranîηî nanîni umearîrane xeanîηî neaiáná xwámámî wirane

¹³ ikayîwî neamearáná piyîá xwiyîá urîrane yarîηwáonerîni. Xwîá rîrî nîrîmîni dánîyî ráî neaimoarîgîonerîni. Ámá nîni none piaxî eanî íyanwîniηî neaimoarîgîonerîni. Agwî rîná enî apî sîni e neaimoarîηoi.

“Poronî ikanîηî nîaxîdîrîxîni.” urîηî nánîrîni.

14 Ríwamiñf nioni neáa warinþá api seyfné ayá oseaimóninri meá niaíwí gí dñf sixf seayinþáfnéninþf dñf íá oxirþpoyinri eaarinþini.

15 Seyfné Kiraisomi píraninþf xídiprfa nání yayíwí seamearigfáyf nepa íá miropaxf enánáyf, segf áponinþf imóninþáoní ayf obaxf meniní. Nioní xwiyfá yayf seainipaxf imóninþf iwamfó wáf nisearirfná seyfné Kiraisí Jisaso tñní nawíní ikárinþrri nání nioní seameañáfnéninþf imóninþagfa nání seararinþini.

16 Segf áponinþf imóninþáoní, ayf nioní enagí nání enf ríremixf rípi oseaiminí, “Nioní yarinþápa axfpi ikaninþf niaxfdífrinxiní.” oseariminí.

17 Nioní seararinþapí oépoyinri xámi Timotiomi —O gí dñf sixf uyirí dñf uñwiráriní enáoriní. Kiraiso nání wáf urinþárimí dání dñf wíkwíróagí nání gí íwóninþf imóninþoriní. Omi seyfné tfáminí urowárenapinþáriní. O ríxa niseaimearfná nioní Kiraisomi nixfdirfná yarinþapí —Api nioní ami ami nemerfná Jisasoyá siyikf imónigfá niyoní uréwapiyarinþápiriní. Api nání o dirirf seaininþoi.

18 Wiyfné nioní miþipa emfa nánfninþf seáyí e seáyí e nimeniro wárixayfné imónarinþoi.

19 E neri aí Áminá Gorixo niwimónirfná nioní siní mé seyfné tfáminí niþiri wárixayfnéyá xwiyfápi arfá miseaí segf enf neániro seáyí e imónigfápi apimí dání rí rimónarigfawixinri sinþwí seanaxfdimfáriní.

20 Ámá mañpáni rarinþagfa niwiniiranená “Ayf Gorixoyá xwioxíyo páwiprífáyrfáni?”

yaiwiarin#wámani. En# neán#ro ux#darin#ag#fa n#win#ranená “Ay# oyá xwiox#yo #weáy#r#fan#?” yaiwiarin#wá enagi nán# seararin#ini.

²¹ Sey#né g#m#ni g#p# nán# seaimónarin#? “Porosiyik# nearan# nán# iwan# n#meám# b#win#gin#.” r#seaimónarin#? “Din# s#x# neayarin#p# nea#wap#yin# nán# n#pen# nimón#máná b#win#gin#.” r#seaimónarin#?

5

Wig# wo xanoyá ap#xí t#n# #w# nin#ri meán#g#p# nán# m#x# urin# nán#r#ni.

¹ Xw#y#á b# rip# sey#né nán# rin#mearin#, “Jisasoyá siyik# imón#g#á Korin#yo #weag#áy# wí #w# inar#no#.” rin#mearin#. #w# ap# é má Gor#xom# m#x#darin#g#áy# aí xe oin#poyin#ri# sin#w# m#winarin#g#ápi nán# seararin#ini. Seg# wo xanoyá ap#xí t#n# #w# ninay#f#sáná meán#g#í enagi nán# rarin#ini.

² #w# ap# sin# enáná pí nán# wárixay#né imónarin#o#? Sipí ap# yar#nom# seg# siyik# imón#g#ápim# dán# n#par#ro mopax# enagi nán# ap# e nemáná #w# nearo sin#w#ri#y#, ay# nan# yan#ri# eg#árin#.

³ Nion# ná j#ami n##wear# aí g# din#p# seak#kayon#oni sey#né t#n# #weaarin#ápánin# sipí ap# enom# r#xa xw#y#á umeárin#árin#.

⁴⁻⁵ Áminá Jisaso nirowárin#pim# dán# din# re moár#anigin#, “Ay# awí neán#róná nion# sin# din# uk#kayon#áná en# eánin# Áminá Jisasoyápim# dán# xw#y#á ax# rip# rin#r#rixin#, ‘Xe #w# ap# yar#no náom#ni xw#r#á wik#xen#fa nán# Seteno

tíni owáraneyi. Ríwíyo sáa Ámináo binfáyimi xegf diñþi yeáyf uyimixemeanfa náni agwi Seteno tíni owáraneyi.’ rínfírixini.” diñf e moárfanigini.

“Ámá sipi enomi emi parimórixini.” urñf nánirini.

⁶ Seyfne wárxaxa imónarigfápi aga nanf menini. Yisf bi onimiápi tfagi aí bisfkerfá nípimini íkwianwf eapínárarfná nípini nimíga warñþi náni seyfne nijfá mimónipa reñoi?

⁷ Yisf onimiápi táná bisfkerfá nípimini íkwianwf eapínárarñþipa axípi xámi fwf ná woni éf aí ámá obaxf axípi xénipaxf enagi náni seyfne bisfkerfá siñfniñf imónipfíri náni yisf xámñfniñf imóniñþi emi kwírimópoyi. Seyfne ríxa bisfkerfá yisf mayf siñfniñf imóniñagi aí seararñini. Ayf rípi nánirini. “Judayene Gorixoyá anfnajo neamúroagfpi náni dñf moani náni sipisipf rídiyowá yarñwápa Kiraiso eni nene náni ríxa rídiyowá inñf enagi náni seyfne ríxa bisfkerfá yisf mayf siñfniñf imóniñoi.” nimónarini.

⁸ Ayfnáni nene Kiraiso neaiñþi náni dñf moani náni aiwá api nñrane yayf neranéná bisfkerfá yisf xámñþi —Api sipi wikáiro ríkikirfó ero yarigfániñf imóniñþirini. Api tíni nimixiri minf bisfkerfá yisf mayþi —Api dñf nanþþini fá xiriro nepa imóniñþþini náni riro yarigfáþþini. Bisfkerfá yisf mayf api tíni nfwanigini.

⁹ Nioni xámi payf wina re níriri neari mónañárini, “Seyfne ámá fwf inarigfáyf

tñni nawíni gwiaumf minipani.” niriþi neari monapiþarini.

¹⁰ E niriþi nearina amá Gorixomi mixdarigfa fwí inirorani, siþwí fwí winirorani, fwí urapiþorani, wigí þwafipimi xfdirorani, yarigfayf nani mþsearipaniþi. “Amá Gorixomi mixdarigfa api api e yarigfayf tñni gwiaumf wi minipa oemini.” niyaiwironayf, xwfa ririþi þini niwiariri nani e epaxf imonipagí nani wi e mþsearipaniþi.

¹¹ Payf xami niriþi nearina ayf ripi imonipipi nani searipaniþi, “Amá ‘Jisasomi mixdirí nani segf seriximearoniri.’ rariþf wo apixf wi tñni fwí inirirani, siþwí fwí winirirani, xegf þwafipimi xfdirirani, amayo ikayfwf umearirirani, iniþgí xwapf ninimána papikf erirani, amaya amipi wi fwí urapiþirani, e yariþo tñni gwiaumf minipani. Aiwá ai o tñni nawini nikumixiniri minipani.” niriþi eanipaniþi.

¹²⁻¹³ Ayf ripi nani searipaniþi. Amá Jisasoyá siþikf imonipwaéne tñni sini nawini mimonigfayo nioni siþwí niwinaxdirí xwiþfa uripaxf rimonipini? Oweoi, ayo Gorixo siþwí niwinaxdirí xwiþfa uripaxirini. E nerí ai amá Gorixomi diþf niwikwiroro nani seyíne tñni nawini imonigfayo siþwí niwinaxdirí siþi yariþagfa niwinirina xwiþfa urifrixini. Amá siþi enomi emi þarimofrixiniri searipaniþi.

6

“Segf wiyo xwþixf mumepani.” uripaniþi.

1 Segíyí wo xegí imóniñf wo tñni xwiýfá imixipísi nání nimóniríná, arige nerí “Ámá Gorixoyá imónigfáyí tñni nírirane píráníñf oyeaimixfpoyí.” miyaiwí ayo nimúrori “Ámá Gorixoyá mimónigfáyí tñni nírirane píráníñf oyeaimixfpoyí.” niyaiwiri wigí opisí añf tñf e nání waríñfíni?

2 Gorixoyá ámá imóniñwaéne Kiraiso níweapíríná xfo tñni nawíni nene ámá Gorixoyá mimónigfáyo xwirixf umeanfáwápi nání siní nijfá mimónipa reñoi? Seyíne xwirixf seáyí e imóniñf api umepírífá eñagi nání “Xwiýfá onimíá agwí ríná ríñaríñwápia xwirixf mimenipaxf imóniñwaéneríni.” riyaiwinariñoi? Ananí xwirixf menipaxf imónigfáyíneríni.

3 Añínajf mañf Gorixoyáyo pírf wiaikigfáyo xwirixf nene umeanfáwápi nání siní nijfá mimónipa reñoi? Seyíne e epírífá eñagi nání xwiýfá xwífá tfo ríñaríñwáyo añipaxf xwirixf umepaxíyíneríni.

4 Ayínáni wiyíne xwiýfá bi tífáyíne nimóniróná pí nání ámá Jisasoyá siyikf imónigfáyíneyá síñwíyo dání sipfá imónigfáyí wí píráníñf oneaimixfpoyíniri ayf tñf e nání warígaríni?

5 Ayá seaimopaxf bi rípi yariñf oseaimíni. Jisasoyá siyikf imónigfáyíne, segíyí wo wo tñni xwiýfá tñf nimóniríná segíyí diñf tñf wo xwiýfá arífá níwiri píráníñf wimixyipaxf imóniño meníraní?

6 Séríxímeániñf imóniñf wo wíomi xwirixf oumemíniríná, ayf nañf mimóniñf nerí aí

Jisasomi diñf m+wikwíroarigfáyf pírán+ñf oyeaim+xfpoy+n+r+ ayf tñf e nán+ nimeám+ nurfnáyf, ayf aga s+pí imón+ñfp+ yar+n+.

7 “Jisasomi pírán+ñf oxfdaneyf.” yai-wiarigfáyfné xw+r+x+ n+men+róná apimi dán+ r+xa rfpáiw+n+ñf meaárar+ñoi. Dixf wom+ xw+r+x+ mumé xe onikár+n+r+ nerfnáyf, “Ayf apán+ yar+ñoi.” sear+m+f+n+. Xw+r+x+ mumé am+pí xe fwf on+ráp+n+r+ nerfnáyf, “Ayf apán+ yar+ñoi.” sear+m+f+n+.

8 E ner+ aí seyfné wí e mepa nero s+pí ikár+n+ro fwf rápen+ro yar+ñoi. Sér+x+meán+ñf imón+g+áo aí api e wikárar+ñoi.

9 Gor+xo áamá rik+k+r+ó yarigfáyf xe xfoyá xwioxfo opáwípoyn+r+ s+ñw+ m+w+n+pa enfáp+ nán+ seyfné s+n+ n+jfá mimón+pa reñoi? Seyfné xenw+n+ n+moro yap+n+ñf méwap+n+pan+. Áamá fwf nin+r+ rfpéanarigfáyfrani, wigf ñwfpimi fá xirarigfáyfrani, ox+ wo ap+x+ wí tñ+ fwf inarigfáyfrani, ox+ wo wfo tñ+ “fwf oinaiy+.” wimónarigfáyfrani, ox+ wo wfo tñ+ iyf onarigfáyfrani,

10 fwf urápek+xearigfáyfrani, am+pí wayáyo s+ñw+ fwf w+narigfáyfrani, ini+g+ xwé n+n+ro pap+k+ yarigfáyfrani, ikayfw+ umeararigfáyfrani, majfá n+wikár+máná fwf uráparigfáyfrani, áamá e yarigfáyf wí Gor+xo g+ xwioxfo xe onweápoyn+r+ wí s+ñw+ w+n+n+fá men+n+.

11 Xám+ wiyfné api bi yagfáyfné imón+ñagfa aí Ám+ná Jisasi Kiraiso tñ+ kwíyf negf ápo Gor+xoyáp+ tñ+ egfpimi dán+ Gor+xo segf yagfáp+ r+xa igfán+ñf seaeámor+ s+yikw+

míninþýfné imónífrixiniri seaimixiri xwiýfá mayí imónigfáyfné imónífrixiniri seaimixiri enþrini.

“Ámá náomi dání pí pí neróná Gorixomi seáyí e umepaxí imóninþini époyi.” urinþ nánirini.

12 Seyfné re niyaiwiarinþagfa aiwí “Pí pí ‘Oemini.’ nneaimónirfná ananí epaxenerini.” niyaiwiarinþagfa aiwí apimi nþimini dání nanþ seaimixipaxí menini. Amípi nioni “Oemini.” ninimónirfná api ananí nepaxoni aiwí wí nánini xe miþnþ níniga ouniri siþwí wñimfámani.

13 Ámá fwí inarigfá wí fwí wiwaninþýf yarigfápi nání re oyaiwípoyiniri, “Ananirini. Ámá nápi, ayí api nání menirani?” oyaiwípoyiniri ewayí ikaxí rípi rarigfáriní, “Aiwá ayí agwú nánirini. Agwú ení ayí aiwá nánirini.” E rarigfápi nepa rinþagí aiwí Gorixo agwú tñni aiwápi tñni anípa imixinífarini. E nerí aí ámaéne fwí inaníwá nání menini. Ámináo wimónarinþini yaníwá nání imóninþwini. Ámináo ení ámá nápi nanþ oimónipoyiniri yarinþrini.

14 Gorixo sa negí Áminá Jisaso owiápnímeaniri siþnþ wimixinþmani. Nene ení wiápnímeaníwá nání xegí ení eáninþpimi dání siþnþ neaimixinífa enþagí nání rarinþini.

15 Seyfné Kiraisoyá siyikþpi imónigfáyfné enþagí nání xfoyá nápimi dání seyfné bþ bñinþ imónigfápi nání siní majfá rimóninþo? Ayináni nioni oyá nápimi dání bñinþí imóninþáoní niyónimi nurí apixí iyí ede dání warigfá wími

níkumixinirfná “Ayf ananirini.” riyaiwiarino? Oweoi, wí e yaiwipaxf menini.

16 Ámá apixf iyf ede dáni warigími kumixinigfá gíyf gíyf, ayf xfi tni nawini nimóniro ná ayf ná bininiñf imónigfápi nani seyfné sini majfá rimónino? Bkwíyo dáni xwíyfá rþþ “Ayaú ní kumixinirfná ná ayf ná bininiñf imónigfirini.” niriniri eáninoagi nani seararino.

17 E nerþ aí ámá Ámináo tni nawini kumixinifáyf o tni nawini nimónironá kwíyf axþi tífáyf imónarigfárin.

18 Ámá wí tni fwf inaniginiri wáyf nero éf úfirxini. Pí pí fwf ámá yarigfá wíniyf náomi bfaríwáminini nero aí apixf tni fwf inarigfápi xegf bi imónini. Náomi inimi dáni nero nani wiwaniníyf xwirfá ikixenarigfárin.

19-20 Segf ná xixegini imónigfápi, ayf kwíyf Gorixoyapi nani —Api Gorixo sixf seamímóaná seaainiþirini. Api nani segf wará anñinñf imónigfápi nani seyfné sini majfá rimónino? Gorixo Jisaso neainiþimi dáni rixa bininñf neainñf enoagi nani rixa xfoyá imóninwini. Sini sewaniníyfnéyá mimónino. Ayinán seyfné segf ná pimi dáni pí pí neróná Gorixomi seáyf e umepaxf imóninþini éfirxini.

7

Ámá meánigfáyf nani urinñf nánirini.

1 Seyfné payf nearo yarinñf nigfápi nani áwanñf bi osearimini. Oyþ, ámá apixf bi mimeapa nerfnáyf, ayf nanñf yarino.

² E niseariri aí fwf xixegíni áamá inarigfápimi dáni feapá seainþaxí enjagi nání oxí woxí woxí dixí apixí meari apixí wíyí wíyí ení dixí oxí meániri éirixini.

³ Apixí wíyí “Gí oxo fá onixirini.” nisimóniríná xiagwoxi ími xe fá xiririxini. Oxí woxí “Gí apixími fá oxirimini.” nisimóniríná xiepiyí ení “Xe fá onixirini.” yaiwírixini.

⁴ Xiagwoxi, ayí dixí nápi nání xiáwoxi maní. Dixí apixí dixí nápi nání xiáfírini. Xiepiyí ení, ayí dixí nápi nání xiáfíyí maní. Dixí oxo, ayí jíxiyá nápi nání xiáworini.

⁵ Ayínání wiyagwí wiyagwí “fá oxirinaiyí.” niriniríná arfá mé miní xixe “Oyí.” rinfisixini. Sfá áríní Gorixomi xwiyfá rirímí wiani nání xixe “Oweoi.” niriniríná, ayí ananirini. E niseariri aí sfá “ ‘Oweoi.’ orinaiyí.” yaiwífípi ríxa nórimáná enáná ámi fá xirinfisixini. Ayí rípi nánirini. Woxí woxí “Ámá wí tñí fwf inanípi nání mñj minípa oemini.” nisimóniri aí xixeni api eminiri nání ení mireáníjagi nání Seteno áamá wí tñí fwf iniri nání rirípeáwíniginiri “Ámi fá xirinfisixini.” seararijini.

⁶ “Sfá áríní Gorixomi rixíjé uríprí nání xixe ‘Oweoi.’ niriniróná, ayí ananirini.” seararijapi sekaxí e éirixiniri miseararijini. Niseaimóniríná xe e éirixiniri síjwé seanarijini.

⁷ “Ámá nñni nioni apixí mímeapa enáoní yapí nimóniríná, ayí ananirini.” nimónariní. E nerí aí Gorixo áamá o omí xixegíniyo wá níwianiri níwiiríná wíyo meáníþaxí oimóníþoyiniri wiiri

wíyo m+meán+paxí oimón+poy+ni+rí wiiri enj enjagi nání searar+ñ+ní.

⁸ Segí áamá s+ni m+meán+gíáyí t+ni ap+xí aníyí t+ni nání r+pi osear+m+ni. Ayí m+meán+ñáoní yapí s+ni an+ñí e nimón+róná nanj yar+ñoi.

⁹ E n+sear+rí aí r+pi ení osear+m+ni. “Áamá wí t+ni íwí inani nání m+ñí m+neain+pa oy-aneyí.” n+seaimón+rí aí x+xeni apí yan+ro nání enj m+seaeán+pa nerónáyí xe meán+í+r+x+ni. “N+meán+pí+rí nání d+ñí s+pí n+wia nur+nýyí, nanj menjagi nání xe meán+í+r+x+ni.” searar+ñ+ní.

¹⁰ Ríxa meán+gíáyíné nání ñwí ikaxí r+pi — Apí nion+yápi mar+ái, Ámináo r+ñ+p+ni. Apí osear+m+ni. Apíxí meán+gííwa wigí oxowami n+wár+mí mupaní.

¹¹ E mepa nerí n+wár+mí nur+nýyí, ámi oxí m+meání kiki+á ñweá+r+x+ni. “Kiki+á oñweám+ni.” m+wimón+pa ner+nýyí, ámi xiagwo t+ni kum+x+ni+í+r+x+ni. Xiagwowa ení wigí apíxíwami emí m+mopa é+r+x+ni.

¹² Áamá xam+ñí wín+yíné xwíy+á r+pi — Apí Ámináo r+ñ+p+mani. Nion+yápi+r+ni. Apí ení osear+m+ni. Ámináomi d+ñí wíkwíronj+yí woxí apíxí d+ñí m+wíkwíronj wí r+meán+ñáná í s+ni “Anani meán+ñáom+ni omeán+m+ni.” n+wimón+r+íná xiagwoxí ímí emí m+mopa é+r+x+ni.

¹³ Apíxí Ámináomi d+ñí wíkwíronj+íxí, oxí d+ñí m+wíkwíronj womí meán+ñíxí enánáyí, o s+ni “Gí apíxí mean+ái t+ni an+ñí oñweám+ni.” n+wimón+r+íná omí n+wár+mí mupa é+r+x+ni.

14 Ayf rþpi nãni rarþnþni. Oxþ Áminãomi dþnf mþwþkwþronþ wo arþge nerþ Gorþxoyã wo imõnþpaxþrþni? Ayf xegþ xiepþ dþnf wþkwþronþ tþni nawþni nemerþnþþimi dãni Gorþxomi dþnf nþwþkwþrori ámã xþoyã wo imõnþpaxþrþni. Apþxþ dþnf mþwþkwþronþ wþ enþ xegþ xiagwo, dþnf wþkwþronþo tþni nawþni nemerþnþþimi dãni ámã Gorþxoyã wþ imõnþpaxþrþni. Apþ mepa nero pþni nþwiãrþnimþ nurõnýf, segþ niaþwþ Gorþxoyã wþ mimõnþ oyã sþnwþyo dãni piãxþnþnþ eãniþgþýf imõnþþrþxþni. Nionþ seararþnþãpi xþxenþ nerþnýf, oyã imõnþþrþfãrþni.

15 E nþsearþri aþ Gorþxomi dþnf mþwþkwþronþ meãniþgþio “Gþ apþxþ Gorþxomi dþnf wþkwþronþ rþmi nþwãrþmi oumþni.” nþwimõnþrþnã xiepþxi xe pþni nþwiãrþmi onunþri sþnwþ wþnþrþxþni. Dþnf mþwþkwþronþ meãniþgþii “Gþ oxþ Gorþxomi dþnf wþkwþronþ romþ nþwãrþmi oumþni.” nþwimõnþrþnã xiagwoxi xe pþni nþwiãrþmi onunþri sþnwþ wþnþrþxþni. Nþseawãrþmi ugþýfþné sþni áxenwarþ inþgþýf yapi mimõnþnþoþ. Gorþxo nþwayþronþro nþweãrþxþnþri nãnþþi rþxa wéyo fá neaumþrþnþene enþagi nãni rarþnþni.

16 Oxþ dþnf mþwþkwþronþ womþ xiepþxi, jþxi dþxþ oxomi pþni mþwiãrþpa nerþ o tþni nþnþwearþnã sþnwepþgþ nþwirþnþþimi dãni wierþkiemearþãrþani? Mþwierþkiemeapa erþãrþani? Jþxi majþãrþni. Apþxþ dþnf mþwþkwþronþ wþmi xiagwoxi, joxþ enþ í tþni nþnþwearþnã sþnwepþgþ nþwirþnþþimi dãni wierþkiemearþãrþani? Mþwierþkiemeapa erþãrþani? Joxþ enþ majþãrþni. Ayþnãni segþ

ámá Gorixomi diñf mîwîkwîrogfá meánigfáyo niwárîmi mupa éfrîxinîri seararîñîni.

“Segf imónfrîxinîri yanf seadîmîxîñîpî imónfrîxinî.” urîñf nánîrîni.

17 Seyfné woxîni woxîni Áminá Gorixo ayf xîxegfnî apî apî e imónfrîxinîri yanf seadîmîxîñîpî, o ayf nioniyá áamá oimónfpoyîni wéyo fá seaumîráná imónigfápi axf apîni “Xe oimónîmîni.” niyaiwiro imónfrîxinî. Gorixoyá sîyikf nimónîri amî gîmî ñweagfá niyonî sekaxf axfpi urîmearîñîrîni.

18 Segfyf wo Judayo enagî nánî iyf sîmf sfo wákwinîñáná Gorixo o áamá nioniyá oimónîri wéyo fá numîrîrîfnáyf, áamá o “Iyf sîmf sfo wákwinîñîpî arîge nerî yo miyimînréni?” niyaiwipa éwinîgîni. Segfyf wo iyf sîmf sfo mîwákwinîñáná Gorixo nioniyá oimónîri wéyo fá numîrîrîfnáyf, áamá o Judayf wonfnîñf oimónîmîni iyf sîmf sfo mîwákwinîpa éwinîgîni.

19 Ayf rîpi nánîrîni. Iyf sîmf sfo niwákwinîrîfnáranî, mîwákwinîpa nerîfnáranî, Gorixoyá sîñwfyo dánî ná ayo mimónîni. Oyá sîñwfyo dánî “Ná ayo imónîni.” yaiwiarîñîpî, ayf sekaxf xfo rîñîpîmî xfdarîgîfápiîrîni.

20 Ayînanî áamá woxîni woxîni, seyfné Gorixo áamá nioniyá oimónfpoyîni wéyo fá seaumîráná pí pí xîxegfnî imónigfápi xe apîni nimónîro ñweáfrîxinî.

21 Woxî Gorixo áamá nioniyá oimónîri wéyo fá rumîráná áamá woyá xînáixîñîñf nimónîri omîñf wiîarîñoxî nimónîrîfnáyf, ududf bî mirîniîpa nerî

“Nioní sını axı apını nimónırına, ayı ananırını.” yaiwírıxını. E nerı aı xınáıxınıñı nimónırını omıñı wıarınıoxı áma áxenwarı minıgıáyınıñı imónıpaxı enánayı, ananı xınáıxınıñı nimónırını omıñı wıarınıñı pını nıwiárırını kikiáa úrıxını.

²² Xınáıxınıñı nimónırını omıñı wıarınıoxı, ayı rıpi nánı “Ududı bı mirınıpanı.” rırarınını. Gıyı Ámına Gorıxo áma nionıya oimónıpoyınırını wéyo fá umırána áma wıya xınáıwánıñı nimónıro omıñı wıarıgıáyı enánayı, ayı sını apı imónınagıa aı Gorıxo rıxa gwı roayırınıyırını. Gıyı Ámınáo áma nionıya oimónıpoyınırını wéyo fá umırána áxenwarı minıgıáyı enánayı, ayı xıo wimónarınıñı epırıa nánı xegı xınáıwánıñı omıñı wıarıgıáyı imónınagıa nánı “Ududı mirınıpanı.” seararınını.

²³ Jıaso neaiınıpımı dánı Ámınáo bınıñı nıseairı gwı searoayırını enagı nánı áma wıyıya xınáıwayınénıñı mimónıpa érıxını.

²⁴ Gı nırıxımeánıñı imónıgıáyıne, Gorıxo áma nionıya oimónıpoyınırını wéyo fá seaumırána pí pí xıxegını imónıgıápi o xegı sıñwıyo dánı apını imónırıxını.

Áma mımeánıgıáyı nánı urınıñı nánırını.

²⁵ Seyıne áma sını mımeánıgıáyı nánı payı nearı yarınıñı nigıápi nánı Ámınáo sekaxı bı mınırınıñı aıwı nionı —Nionı Ámınáo wá nınıwıanırını niınıpımı dánı xwıyıa dını uñwırarınıpaxı imónınıñı seararınınáoırını. Nionı gı dınıyo dánı bı osearımını.

26 Xeaniñf neaímeám+niri yariñfpi rixa neaímeaarñf enagi nání nioni diñf re moariñini, “Ámá agwi pí pí imónarigfápa anñf axfpi e imóní+r+xini. ‘E nerfnáyf, ayf nañf+rini.’ nimónarini.” Nioni diñf e moariñini.

27 Woxi rixa apixf meanoxi enánáyf, “Ími arige wárim+niréini?” niyaiwiri mepani. Woxi apixf mimeanoxi enánáyf, “Apixf arige nerf meám+niréini?” niyaiwiri mepani.

28 E niseariri aí woxi apixf nimearfná ayf fwf bi m+yariñini. Apiyáixi eni oxf nimeánirfná ayf fwf bi m+yariñini. E nerf aí xeaniñf meánigfáyf sini xwfá tfo nweañána wímeanfápi seaímeanigini searariñini.

29 Gf nrixfmeáyfné, e nisearirfná ripfniñf searariñini, “Jisaso weapfnáyf nání rixa añwi ayo enagi nání ámá apixf rixa meagfáyfné re nimóniro éfrixini. Apixf mayowa áxerwarf minpa nero nání ‘Gorixo wimónarñfpi oemini.’ niyaiwiro yarfáfawa yapf nimóniro éfrixini.

30 Ámíxfá yarfáfáyfné ámíxfá m+yarfáfáyf yapf nimóniro éfrixini. Diñf nífá seainarñfyfné diñf nífá m+winarñfyf yapf nimóniro éfrixini. Amípi bí nero tgfáyfné amípi mayfyf yapf nimóniro éfrixini.

31 Omñf nerfná amípi xwfá tfo wenfpmi dání omñf yarfáfáyfné ámá apf nání wí ududf m+winarfáfáyf yapf nimóniro éfrixini.” Amípi agwi rfná xwfá rírimf enfyf imóniñfpa anñf imóninífá menini. Xegf bi imóninífa nání añwi ayo enagi nání searariñini.

32 “Am+ípí ayá wí nán+í udud+í mir+in+pa oépo+y+.” n+nimón+r+í nán+í searar+in+in+í. Ámá ap+ix+í m+imeag+íáy+í Ám+náo nion+í yar+in+áp+í nán+í yay+í owin+in+r+í nán+í o yay+í win+ipax+í imón+in+íp+in+í nán+í d+in+í n+móa war+ig+ár+in+í.

33 E ner+í a+í ámá ap+ix+í meag+íáy+í “G+í ap+ix+í yay+í owin+in+r+í nán+í ar+ige em+in+r+é+in+í?” n+iyaiwiro ap+í nán+í d+in+í n+móa nuro

34 d+in+í b+í biau+í íá x+rar+ig+ár+in+í. Ap+ix+í s+in+í ox+í m+imeán+ig+ííwa t+ín+í ap+iyáíwa t+ín+í íwa wí wí re yaiwiar+in+ír+in+í, “Niín+í g+í ná+p+í t+ín+í d+in+íp+í t+ín+í s+iyikw+í mín+in+í Ám+náo g+í ámá e oimón+ípoy+in+r+í wimónar+in+íp+í t+ín+í x+ixen+í oimón+m+in+í.” n+iyaiwir+í o nán+í wiipax+í imón+in+íp+í nán+in+í d+in+í moar+in+ír+in+í. E ner+í a+í ap+ix+í r+ixa ox+í meán+ig+ííwa wí wí ax+íp+í e yar+in+íman+í. “G+í oxo yay+í owin+in+r+í nán+í ar+ige em+in+r+é+in+í?” n+iyaiwir+í xw+íá t+íyo dán+í imón+in+íp+í nán+í d+in+í n+móa war+in+ír+in+í.

35 Nion+í searar+in+áp+í nan+í on+in+r+í m+isearar+in+in+í. Sewan+in+íy+íné n+ix+d+ir+íná nan+í oseain+r+í searar+in+in+í. Nion+í áxen+war+í oseaim+in+r+í m+rar+in+in+í. Sey+íné nan+í imón+in+íp+in+í nero am+ípí pí pí imón+in+íp+í nán+í m+m+iwiaí+k+í m+iseain+pa yar+íná “Ám+náo wimónar+in+íp+in+í oyaney+í.” n+iyaiwiro oépo+y+in+r+í nán+í searar+in+in+í.

36 Ámá go go “Ap+iyá nion+í nán+í r+ix+in+í nur+iyig+íim+í n+ip+ikw+in+í m+iwikárar+in+in+í.” n+iyaiwir+ínáy+í, í xw+é nimón+r+í r+ixa meapax+í imón+in+ig+í s+in+w+í win+r+í “Ím+í r+ixa omeám+in+í.” n+iyaiwir+í m+in+í nin+r+í nán+í “Kikí+á b+í

epaxonimani.” yaiwiniri nerfnayf, xe o xegf wimonarinjipi neri imi omeani. E nerfna, ayf sipi bi miyarinini. Ananirini.

³⁷ E neri ai go go “Na bini api oemini.” rininjipi nani dinj sixf iniri feapa winipaxf imoninjipi xe mifj oniniriri mimonipa eri xewanijo xegf dinjyo dani “Apiya nioni nani rixinj nuriyigfi kiki fa onweani.” yaiwiri nerfnayf, ayf nanj yarini.

³⁸ Ayinani ama apixf xegf rixinj wuriyigfimi nimearfa, ayf nanj yarini. Ama apixf xegf rixinj wuriyigfimi mmeapa nerfna, ayf eni nanj neri seayf e imoninjipi yarini.

³⁹ Apixf wiyá oxo sini mipé nweanana aninj re yaiwiwinigini, “Oya apixin rimoninjini?” yaiwiwinigini. E neri ai xegf oxo rixa niperfnayf, sini omi mimeanf “Go gomi omeanimini?” niwimonirfna, anani meanfwinigini. E neri ai ama sipfa imoninjf womi mimeanf Jisaso tfini ikarinigfayf womini meanfwinigini.

⁴⁰ Ami nimeanirfna, anani enagi aiwi nioni gf dinj ayf ripi nimonarini, “I ami mimeanf sini aninj apixf anf niwearfnayf, yayf oxf tfini niwearfna wininfapimi seayf e imoninjipi wininfarinini.” nimonarini. “Nioni eni Gorixoyá kwiyf tfinanonrfanini?” niyaiwiri seararinjini.

8

Nanwf mimonf nwfapi nani ridiyowá ininjipi nani urinj nanirini.

¹ Seyfne payf nearo nanwf ama wigf mimonf nwfá imoninjipi nani ridiyowá yarigfapi

nání yariñf nigfápi nání bi osearimíni. Ayf neparíni. Seyfne rfwamiñf nearo niriñfápa Jisasomi diñf wíkwíronwaéne nineneni ríxa nijfá imóniñwaéneríni. Ayf nepa imóniñgagi aiwi ripi osearimíni. Ámá “Ríxa nijfá imóniñáonirfani?” niwimónirfná, diñf apimi dání wárixá imónarigfáriní. E nerí aí ámá wíyo diñf sipí niwiri arirá niwirfná apimi dání Jisasoyá siyikf imóniñwaéne sfkfkf ámi bi eámixinaríñwáriní.

² None go go “Amipí bi nání ríxa nijfá imóniñáonirfani?” niyaiwinirfnáyf, nijfá Goríxo “Ámá nfní e oimónfpoyí.” wimónaríñfpi tfiní siní xixeni wí mimóniñoríni.

³ E nerí aí go go “Nijfá imóniñáonirfani?” niyaiwiní Goríxomi diñf sixf nuyirfnáyf, Goríxo “Ámá o nioniyá imóniñf worfani?” yaiwiní.

⁴ Ayfnáni gfwf ámá wí wigf ñwfápi nání ridiyowá nemána ámi makerfá imixarfná Jisasoyá imónigfáyfné bf nero narigfápi nání ripi osearimíni. Nene nijfáriní. Xwfá tfo mimónf ñwfápi obaxf enagi aiwi bi nepaxiñf imóniñfpi mani. Nipini nepa ñwfá mipimóniñfpirini. Nwfá nepa imóniñfpi, ayf ná woni Goríxonirini.

⁵ Ámá wí re rarigfáriní, “Ñwfá ripi añnamí dánípirini.” Wí “Xwfárimí dánípirini.” rarigfáriní. Nwfá rarigfá api bi “Nepa ñwfá imónini.” riníñfpirini. Bi “Kwíyf seáyí e imóniñf tñfíriní.” riníñfpirini. Api api obaxf ayá wí imóniñgagi aiwi

⁶ nene nání ñwfá imóniñfpi, ayf ná woni

Gorixorini. O neg+ aporini. Amipi nani m+k+ ikinorini. Ama xfo nani imon+hwane ayf onirini. Nene nani seay+ e imon+hwapi eni "Pirini?" marfat, ayf na woni Aminá Jisasi Kiraisorini. Omi dani Gorixo amipi n+ni im+xiri s+nf nene imon+hwapi neaim+xiri enorini.

⁷ E neri ai ama Jisasomi d+nf wikw+roarigfayf n+ni nijfa ap+ nimon+ro "Neg+ hwfa xfdagwapi na m+k+ mayf imon+hwapirfani?" yaiwiarigfamani. Segyf wi Jisasomi s+ni d+nf miwikw+ro nerina wigf hwfapi fa n+xira niwagfasana yarigfayf enagfa nani mimon+ hwfapi nani gfwf ridiyowa in+pi n+nirona "Ayf gfwf hwfa imon+hwapi nani ridiyowa efapi rfa narini?" niyaiwiro wigf d+nf pfw+ni+nf imon+g+apimi dani "Nipikw+ni m+yari+ni." niyaiwiro nani apimi dani piaxf niweanri udunarini.

⁸ E neri aiwi aiwa minipa yarihwapimi danirani, narihwapimi danirani, Gorixo neamim+inarini. Minipa nerina oya s+hw+yo dani s+yikw+pianeni+nf imonar+hwamani. N+nirina eni oya s+hw+yo dani seay+ e imonar+hwamani.

⁹ E neri ai ama Jisasomi d+nf niwikw+roro ai wigf d+nf yon+ni+nf mimon+g+ayf wiy+ne anani nipaxf imon+hwapi narinagfa niseanro nani ayf eni n+nimana "Nipikw+ni mimon+hwapi rfa ew+ni?" niyaiwirini+ni+ni dani oreamioap+r+xini+ni d+nf t+ni n+r+xini.

¹⁰ Ama Jisasomi d+nf niwikw+roro aiwi s+ni d+nf yon+ni+nf mimon+g+ayf segf ama "Nwfa rini+nf r+pi na m+k+ mayrini." yaiwiarini wo hwfa

imóniŋí api nání aŋí riðiyowá yarigíiwami niŋweámáná aiwá riðiyowá éfápi nariŋagi niwiniróná “Nene eni anani nípaxenerfani?” niyaiwiniro eŋí sixí nínimáná nípíráoi.

¹¹ Rixa niniro wigí xwioxíyo dání wíá m+wókipa nerí udunáná re searimíni, “Seynéyá nijfá imónigfápimi dání siní yófiniŋí mimónigfá tiyí —Ayí segí séríxímeániŋí imónigfáyíriŋí. Kiraiso upeiŋíyíriŋí. Ámá ayí seyné nijfá nimóniro ‘Pí pí ŋwíá ámá mewegfá nepa mimóniŋí.’ yaiwiarigfápimi dání ríxa xwírfá ikíxenáoí.” searimíni.

¹² Ayínáni nene negí níríxímeá dŋí siní yófi mimónigfáyo sþí e wikárirane ayí wigí dŋí “Api neranéná nípikwini miyaríŋwini.” yaiwinarigfápimi wiaíkirane neríŋíþimi dání Kiraisomi eni sþí wikáraríŋwini.

¹³ Ayínáni nioni gíwí nariŋápimi dání gí níríxímeá imónigfáyí óreámioapaxí eŋánáyí, ayí nóreámioaro uduniniginiŋí nioni aga ná ríwíyo dání aiwí ámi gíwí bí nimfámani.

9

“Wáf wurimeiaríŋwáone nisearápíþaxíþi Poroni wí searápíŋámani.” uríŋí nániriŋí.

¹ “O áxenwarí iníŋoriŋí.” ríniaiwiaríŋoi? “Jisasoyá wáf wurimeiaríŋí wo mimóniŋí.” ríniaiwiaríŋoi? “O negí Áminá Jisasomi siŋwí m+winiŋoriŋí.” ríniaiwiaríŋoi? “O Ámináo nání wáf neararíŋíþimi dání dŋí wikwíronwaéne meniŋí.” riyaiwinaríŋoi?

2 “Poro Jisasoyá wáf wurimeiarinþ wamaní.”
 naiwiarigfáy wí enánáy aí seyfné anþpaxf
 nioní wáf wurimeiarinþá imóninþápi nání “Rixa
 xixení nijfá imóninþoí.” nimónarini. Poroní
 wáf searána seyfné rixa Gorixo tñní nawíni
 ikárinþgífáyfné nimóninþinþipimí dání á máyo
 áwanþ réninþ urarinþoí, “O nepa Jisasoyá wáf
 wurimeiarinþ worini.” urarinþoí.

3 Ámá pairif niarigfápi wiaikimifini nání rípi
 nura warinþarini,

4 “Jisasoyá wáf wurimeiarinþwáone nání re
 nineaiaiwirow rirarinþoí, ‘Awa yarigfápi nání
 nigwf nání wayfá iniigf niro aiwá niro epaxf
 mimóninþoí.’ nineaiaiwirow rirarinþoí?

5 ‘Wáf wurimeiarigfá wfa tñní Ámináomi
 xogwáowa tñní Pitao tñní awa apixf nimearo
 apixf tñní nawíni emearigfápa Porowa axípi wí
 e epaxf mimóninþoí.’ nineaiaiwirow rirarinþoí?

6 Apí niyaiwirow rirarinþoí? Ríminí rípi
 niyaiwirow rirarinþoí? ‘Wáf wurimeiarigfá wfa
 wigf nigwf omínþ pñní wiáripaxf aiwí Poro
 tñní Banabaso tñní awaúni aiwá nipiisi nání
 nigwf omínþ yarigfíp pñní wiáripaxf mimóninþi.’
 niyeaiwirow rirarinþoí?

7 Simínþ winarigfá ámá wo mixf oniípoyinif
 wirimeáf giyf rixa enþ nimeámáná wiwaninþ
 upfrowárinarigfáriní? Oweoi, wí e epaxf
 menini. Ámá giyf aiwá omínþ nurimáná
 mímianf yarigfáriní? Oweoi, apí ení wí epaxf
 menini. Ámá giyf burimákau nimeróná wi-
 waninþyf aminþ mñnþpa yarigfáriní? Oweoi, apí
 ení wí epaxf menini.

⁸ Nioní áamá dñj mearígfápimíní nixídirí ría raríñíní? Oweoi, ñwí ikaxí Moseso nírírí eañpimí dání ení axípi e ríníní.

⁹ Apimí dání re nírínírí eáníní, ‘Burímákau tñní wití aiwá exwexwímí nerfíná bí mñnìpa oenírí manj gwí m+járìpaní.’ nírínírí eáníñpí ‘Gorìxo burímákau náníní dñj nìmorí rñjíríní.’ rìseaimónaríní?

¹⁰ ‘Ayí ámaéne nání ení dñj nìmorí mñrìpa enjíràní?’ mìseaimónìpa reñoí? Oyí, ayí ámaéne nání ení rñjíríní. Moseso áamá aiwá iwíá urìpírí nání xwíá yuní nikìxéa warígfáyí tñní aiwá yóí eáná miarígfáyí tñní nñní nawíní wigí bí nìpíríá nání dñj níkwímoro éfrixínírí e rárñjíríní.

¹¹ Wáí wurìmeiaríñwáone xwíyíá Gorìxoyápi nìsearíríná aiwá iwíáníñ seauraríñagwí aí re rìseaimónaríní, ‘Aiwá iwíáníñ neaurarígfápimí dání bí nìmiro aiwá nìpírí nání nìnearápirónáyífraní, aikí yínìpírí nání nìnearápirónáyífraní, ayí nanj mñyaríñoí.’ rìseaimónaríní?

¹² ‘Áamá wí ananí nìsearápiro nìpaxí enánáyí, ayí none añpaxíríní.’ nìmónaríní.” raríñáríní.

E nerí aí none nìsearápipaxí imóníñpí mìsearápiñwáríní. Áamá xwíyíá yayí neainìpaxí uraríná “Amípí wí nearápanìro nání ría yaríñoí?” nìyaiwiro dñj mñwìkwíropa epírìxínírí nìsearápipaxí nìmónìrane aí wí mìsearápí dñwí ikeamóníñwápimí xwámámí wíñwáríní.

¹³ Áamá amípí añ rìdìyowá yarígfíwámí ínìmí enjìyo mearígfáwa aiwá nìpírí nání iwámí wenjípí

meariǵǵápi nání seyíné nijǵá mimónipa reḡoi? Ámá nanǵwǵ Gorixo nání nimeámi báná ridiyowá wiiarǵǵáwa ridiyowá wiiǵápi bi nimearo narǵǵápi nání eni seyíné nijǵá mimónipa reḡoi?

14 Axǵpi Áminá Jisaso sekaxǵ re riḡirini, “Ámá xwiǵá yayǵ seainipaxǵpi wáǵ nurimeiarǵǵáwa apimi dáni aiwá niǵirini nání meáirixini.”

15 Ámináo sekaxǵ e riḡí aǵ nioni seyíné tǵni niḡwearǵná wí miǵearáǵ nerǵi agwi eni api bi nioni oniapǵpoyiniri payǵ nearǵi miǵeamónaparini. Ayǵ riǵpi nání seararini. Nioni aiwá niǵearáǵiri mǵnǵ nerǵi néra unápi nání miǵǵ meakǵninariniǵápi ámá wo aiwá niniapirǵná niǵaḡionwirárininiǵini nání “Nioni xámǵ pémiǵini.” nimónarinini.

16 Arǵá nípoyi. Nioni xwiǵá yayǵ neainipaxǵpi wáǵ niǵearǵirǵná Gorixo e éwininiǵini sekaxǵ nirowárenapiḡǵ enaǵi nání e yarinǵápi nání niwanḡonǵi miǵǵ meakǵniniǵpaxǵ wí menini. Nioni Gorixo e éwininiǵini nirowárenapiḡǵpi mepa nerǵnáǵ, sǵá wí nioni majǵá nóripaxǵirini.

17 Gǵ diḡǵ tǵni “Wáǵ ourimemini.” ninimóniri siḡwirǵǵ, “Gorixo yayǵ nimopaxǵpi eminiri yarinini.” ripaxǵirini. Gǵ diḡǵ tǵni “Wáǵ ourimemini.” minimónǵ Gorixo sekaxǵ nirowárenapiḡǵ enaǵi nání nerǵnáǵ, arǵe niyairi “O yayǵ nimopaxǵpi yarinini.” rimǵini?

18 Ayǵnání pípimi dáni nioni yayǵ nimopaxǵirini? Nioni ámáyo xwiǵá yayǵ neainipaxǵpi wáǵ nurirǵná apimi dáni urápiǵǵ imóniniǵpi murápiǵa neriniǵyo dáni yayǵ

nimopaxf imóniþpþ yarþniþ.

“Ámá pí pí imónigfápa nionþ enþ imónariþárniþ.” urþf nánirþniþ.

¹⁹ Nionþ nepa ámá womþ xináínþniþf nimónirþ omþiþf wiariþjáonþ menþagi aí ámá ayá wí Jisasomþ oxfdþpoyþniþrþ nánþ nionþ gþ diþfyo dánþ ámá niþfya xináínþniþf nimónirþ omþiþf wiariþjáonþ imóniþniþ.

²⁰ Nionþ gþ Judayf tþni niþwearfna Jisasomþ diþf owikwþrópoyþniþrþ ayþniþf nimónirþ yarþjárniþ. Þwf ikaxf rþniþþpimþ þwfá mþxenwþrárþniþjáonþ aiwþ gþ Judayf apimþ þwfá xenwþrárþniþgfáyf tþni nawínþ niþwearfna, “Nionþ arþge yarþna ayf Jisasomþ diþf wikwþróþráoi.” niþaiwiri nánþ nionþ enþ apimþ þwfá xenwþrárþniþjáonþ imónariþjárniþ.

²¹ Gþ Judayf tþni niþwearfna ayþniþf nimónirþ aiwþ ámá Gorþxoyá þwf ikaxf rþniþþpimþ þwfá mþxenwþrárþniþgfáyf tþni nawínþ niþwearfna, ayf Jisasomþ diþf wikwþróþriþniþrþ nionþ enþ þwfá mþxenwþrárþniþjáonþ imónariþjárniþ. Nionþ þwf ikaxf rþniþþpimþ mþxfdf nerþ marfáþ, Kiraiso rþiþþpimþ xfdariþjáonþ enþagi nánþ rariþniþ.

²² Nionþ ámá enþ samþiþf wegþáyf tþni nawínþ niþwearfna ayf Jisasomþ diþf wikwþróþriþrþ nánþ nionþ enþ enþ samþiþf niþweþonþ nimónirþ uréwapþyarþjárniþ. Ámá nþni wíyo erfkiemeáþmigiþniþrþ ayf pí pí imónigfápa nionþ enþ axþpþ e imónariþjárniþ.

²³ Nionþ api niþþniþ yarþjápi, ayf riþþi nánþ yarþjárniþ. Xwiþfá yayf neainþpaxf imóniþþiþ urána arfá niþþriþ nánþ yarþjárniþ. Xwiþfá

apí á máyo nanþ wimixariþþimi nioni eni onímeaniri e yariþarini.

“Gorixo yayþ neaimonþwiniginiþi Jisasomi þíraniþi ousþdaneyi.” uriniþ naniþini.

²⁴ Á má yamiamúronigþ inarigþáyþ níni anþni nero aí ná woni, múróo xþo diþiþ niyaiwiri niyiri meaariniþþi nani seyþné niþá mimóniþa reþoi? Ayinani seyþné eni Jisasomi niþþiróná yamiamúronigþ nero xami rémoarigþápániþi éþriþiniþ.

²⁵ Á má re yaiwiarigþáyþ, “Niþá xixegþni yaniro nani awi éanarigþe nani nuri winiyo múrómiþginiþ.” yaiwiarigþáyþ wiwaniniþyþ eþi siþiþ imixinaniþro nani pi pi miþiþ winariniþþi arþá nikeamoro eþi siþiþ eamixinarigþariniþ. E yariþáyþ urþ imixiniþpaxþ imóniniþþi bi meaniþro nani yariþagþa aí nene urþ imixiniþpaxþ mimóniniþþi meaniþrane nani yariþwiniþ.

²⁶ Ayinani nioni Jisasomi niþþiróná yamiamúronigþiniþiþ niniri irþniþ xixeni wariniþariniþ. Wé neaniþróná xarixarþ nerþ meá þíraniþiþ sopiniþ norþ niþrómaná xixeni eeariniþáoniriþiniþ.

²⁷ Niþwaniniþoniþ eþi siþiþ oimixiniþminiþiþ nani náoni iwaniniþiþ eaniþiþ pi pi nioni miþiþ niþariniþþi arþá oiþeamómniþiþ nani iwaniniþiþ eaniþiþ yariþariniþ. Ayi riþiþ nani e yariþariniþ. Nioni á má wíyo wáþ re nuriméiþsána, “Kiraismiþ niþþiróná yamiamúronigþiniþiþ niþiro xþþriþiniþ.” nuriméiþsána eþaná Gorixo “Ayþ tþniþ yaminiþyþ mimóniniþiþ.” niþiniþginiþiþ e yariþariniþ.

10

“Sipí Judayeneyá neárþawéyþ yagþápa mepa éwanigþinþ.” urþþþ nánþrþnþ.

¹ Gþ nþrþxþmeáyþné, negþ neárþawéyþ yagþáþþ nánþ dþþþ mopþrþ nánþ bþ osearþmþnþ. Ayþ nþnþ Moseso Isipþyþ aþþyo dánþ nþwirþmeámþ nurþná agwþ Gorþxo nipemeámþ úwþnigþnþrþ tþþþpimþ sþmaþwþýonþþþ ínþmþ nþþweámáná númþ wagþárþnþ. Nþnþ enþ ipí Ragþ rþþoyþ rþnþþwá nþxeróná midþmidánþ eadþkiowárþnþþáná áwþnþmþ nþxéa ugþawixþnþ.

² Nþnþ agwþþimþ sþmaþwþýonþþþ nþþweaxa uro ipíwámþ xero neróná Moseso tþnþ nawínþ anþ nikárþnþro néra ugþawixþnþ.

³ Aiwá mayþ e nemeróná aiwá manáþ rþnþþþ Gorþxoyá kwíyþyo dánþ imónþþþþþ ayþ nþnþ nþga wagþárþnþ.

⁴ Iniþgþ mayþ e nemeróná Gorþxoyá kwíyþyo dánþ sþmþþþ meanú ayþ nþnþ nagþárþnþ. Sþþá iniþgþ sþmþþþ meaago —O wínþyþ úfámþ númþ emeagorþnþ. O, ayþ Kiraiso nánþ rarþþþnþ.

⁵ E nerþþþ aiwþ ayþ náþþ yarþgþáþþ nánþ Gorþxo wikþ nþwónþrþ áamá dþþþ meþe dánþ amþ amþ opéþoyþnþrþ nþwikára wagþrþnþ.

⁶ Ayþ amþþþþþþþþþþ néra nuróná pegþáþþimþ dánþ nene nánþ sþþwepþgþ neainþnþ. Ayþ sipí imónþþþþþ nánþ mþþþ inagþápa nene enþ axþþþ mþþþ minþpa éwanigþnþrþ sþþwepþgþ neainþnþ.

⁷ Ayþ wí wigþ þwþáþþimþ nþxþdþróná Bþkwýyo dánþ re nþrþnþrþ eánþþþþþ tþnþ xþxenþ re egþawixþnþ, “Ámáyþ aiwá nþro iniþgþ nþro epþrþ nánþ nþþweagþasáná rþkþkþrþó inanþro nánþ

wiápþnimeagfawixini.” niriþiri eániþipi tñi xixeni e egfawixini. Nene ayf yagfápa nerane mimónf ñwáf imóniþiþyo wí miþfðiþa éwanigini.

8 Ayf wí fwf inigfápa —fwf e inigfápi náni Gorixo þirf umamópoyiniri uráná áamá xfomi þíránif xfdarigfáyf sfá axfyimi áamá fwf inarigfáyo, nñn 23,000 imónigfáyo þiþikimf emegfápi náni rariþini. fwf ayf e inagfápa nene eni axþi e miniþa éwanigini.

9 Ayf wí Áminá Gorixo nepa eñf eániþorfaniri iwamfó wíwapiyagfápa —E wíwapiyáná oyá ðif tñi áamá ayo weaxfá siðif óagi náni pegfíná náni rariþini. E iwamfó wíwapiyagfápa nene eni miwíwapiyiþa éwanigini.

10 Ayf wí Gorixomi aniþúmþ wirinagfápa —Aniþúmþ e wirináná aþfnajf áamáyo xwirfá wikixeariþo þikifþi náni rariþini. Gorixomi aniþúmþ wirinagfápa nene eni axþi e mepa éwanigini.

11 Api api e niwímeáa uþiþi wigf winiyf éf oweayimeánþoyiniri siþwepigfínif wiri nene agwi ríná sfá yoparfyi rixa nimónfíná ñweañwaéne ikwairirf neainfa náni Bkwíyo ñwirárinifþirini.

12 Ayináni “Gorixomi þíránif xfdarifaoni ayf yagfápa wí epaxonimani.” yaiwinarif goxi goxi, jiwaniþoxi axþi neri aninimiginiri þíránif menfirixini.

13 “Eñf eánigfáyrfaniri áamáyo iwamfó wíwapiyarigfápi axþi miþeámeá xegf bi imóniþiþi neámeaþini.” miþaiwipani. Gorixo —O áamá ðif wikwiárinipaxf imóniþorini. O

iwamfó á má seaíwapíyíáná seyfné xwámámí m+iwipaxí imóniñípi xe oseaiwapíyípoyniri wí siñwí seaníná menini. Á má wí xe iwamfó oseaiwapíyípoyniri siñwí niseaniríná seyfné xopírará wipíra nání eni xwámámí wipaxíyfné seaimixiyiníariní.

Ridíyowá mimóní ñwáfápi nání iníñípi nání uríñí náníriní.

14 Gí niriixímeáyfné, Gorixo negí neáríawéyo naní wíagi aiwí obaxí ayá wí wigí sípí neríñíyo dání xwirfá ikixenagfá enagi nání nene diñí nímorane mimóní ñwáfápi wí m+xirípa nerane api tíñí e dání éfníñí owaneyí.

15 Diñí tígfáyfné, nioni diñí tígfáyo uraríñápa axípi nisearimíniri yaríñápi nání sewaníñíyfné diñí níyaikiroro “Sípírání? Nanírání?” yaiwípoyí.

16 Kapíxí iniigí wainí iníñípi —Api Ámíná Kiraiso nene nání níneapeirfná ragí punípi nání diñí neainíná nání imóniñípirini. Nene niníranéná Goríxomi yayí wiaríñwápirini. Iniigí api niníranéná o tñí mimíñínípa yaríñwáraní? Aiwá o níneapeirfná xfo náo rfníñí winíñípi —Api nání diñí neainíná nání níkwíriri naríñwápirini. Aiwá api niníranéná eni o tñí nawíní mimíñínípa yaríñwáraní?

17 Aiwá níkwíriri naríñwá api ná bini enagi nání nene á má obaxene imóniñagwi aiwí ná bimi dánini níkwíriri naríñwáyo dání síyikí ná bini mimónípa reñwini?

18 Gf Isireriyf yarigfápi nání eni diñf mópoyf. Ridiyowá éfápi narigfáyf Gorixo, e íraf oninjo tñni mñinarigfáriní.

19 Nioní searimíniri yarínápi seyfné ríxa diñf rímonoi? “Ridiyowá ámá Gorixomí mxfdarigfáyf wigf mimónf ñwfápi nání yarigfápi, ayf nepaxiñf imóniñipi nání rfa neararini?” riyaiwiarinoi? “Wigf ñwfá imóniñipi eni, ayf nepaxiñf imóniñipi nání rfa neararini?” riyaiwiarinoi?

20 Oweoi, wí e searimíniri miyarini. Ripi oyaiwipoyiniri seararinini, “Ámá Gorixomí mxfdarigfáyf wigf ridiyowá yarigfápi Gorixo nání ridiyowá mé wigf mimónf ñwfá kwíyf sipí tñipi nání ridiyowá yarigfáfaní?” oyaiwipoyiniri seararinini. Seyfné wigf ridiyowá éfápi ninroná kwíyf api tñni nawini mñinipfrixiniri seararinini.

21 Wí re miyaiwinipa éfrixini, “Nene anani kapixf Ámináo neaiñipi nání diñf moanfwa náníwá nírane mimónf kwíyfyf náníwá nírane epaxenerini. Nene anani aiwá Ámináo nánipi nírane mimónf kwíyfyf nání ridiyowá éfápi nírane epaxenerini.” miyaiwinipa éfrixini.

22 “Ridiyowá mimónf ñwfá nánipi narinwápipi dání Áminá Gorixo wikf diñf neaiwini nání símirirf wíwaniginí.” riseaimónariní? “Enf eániñf nene eániñwápi xfóyápipi seáyf e imóniñagi nání pirf neamamopaxenemaní.” riyaiwinarinoi?

“Gorixomí yayf umepaxf imóniñipini

éwanigini.” *urinj#nánirini.*

23 Wiy#né re rarig#ápi, “Pí pí ‘Oyaneyi.’ n#neaimónir#ná nene anani# epax#rini.” rarig#ápi nepa nir#ro aiwi# api# bi nerinj#pimi# dán# píraninj# imix#narig#ámani#. Gor#xomi# di#nj# w#kw#ronwaéne “Pí pí ‘Oyaneyi.’ n#neaimónir#ná anani# epaxenerini.” yaiwinarinj#wápi# nepa imóninj#agi# aiwi# api# bi nerinj#pimi# dán# sík#k# omix#narinj#wámani#.

24 Seg#y# wo “Nanj# ni#waninj#on#ni# nímean# nán# ar#ge em#n#ré#ni#?” mi#yaiwipa eri# “Nanj# áma# t#yo eni# wímean# nán# ar#ge em#n#ré#ni#?” yaiwiri# éw#nigini#.

25 Pí pí g#w# áma# wí maker#á imixarig#e dán# b# yarig#ápi# sey#né anani# b# nero n#n#roná ayá s#w# searonig#iniri# “Mimón# nj#w#ápi# nán# ridiyowá# é#ápirani#? Ridiyowá# mepa# é#ápirani#?” yarinj# min#pa# é#rixini#.

26 B#kw#yo# dán# “Xw#á r#r#rani#, am#pi# xw#á# t#yo enj#pirani#, n#ni# Ámináoyá# imónini#.” nir#niri# eáninj#agi# nán# “Pí pí g#w# enj#pi# anani# n#paxenerini#.” seararinj#ni#.

27 Áma# Jisasomi# di#nj# m#w#kw#ronj# wo “Aiwá# bi# onaneyi#.” searepearáná# sey#né “Anani# Owaneyi#.” n#seaimónir#ná, sa nuro ayá s#w# searonig#iniri# pí pí aiwá# seiap#pi# nán# “Wig# mimón# nj#w#ápi# nán# ridiyowá# é#ápirani#? Mepa# é#ápirani#?” mi#yaiwipa# nero anani# n#r#rixini#.

28 E ner# aí# áma# wo áwanj# re n#searir#ný#, “G#w# ripi# nj#w#á# imóninj#pi# nán# ridiyowá# in#pirini#.” n#searir#ný#, áwanj# sear#o# nán# di#nj# n#moro# o# sey#né# narinj#ag#a# n#seanir#ná# “G#w#

apí Jisasomí dínþ wíkwíroarígíá tíyþ mínipaxí imóniþþí pí nání ríá naríþoi?” níyáiwirí ayá síwí uroníþíníri mínípa éfríxíni.

29 Seyíné níníroná “Nípíkwíni míyaríþwíni.” níyáiwíro ayá síwí searoníþíníri míraríþíni. Áwanþí searíto “Ayí níþíkwíni míyaríþoi.” níseaiáiwirí ayá síwí uroníþíníri raríþíni. E seararíþagi nání ámá wo níwíápínímearí re níriníþoi, “Nene ananí nepaxí imóniþþí pí nání ámá wí ayá síwí uropaxí imóniþþímí dání ámí mepaxí imóniþwíni?”

30 Nioní gíwí apí níníri Goríxomí yayþ níwírínáyí, gíwí nioní yayþ wíáþí nání míkí píyo dání pairírf nípaxí imóníni?” Ámá wo e níriní aí

31 ríþí osearímíni, “Seyíné gíwí níníronáraní, iniíþí níníronáraní, pí pí nerónáraní, ámá wí síþwí níseaníroná ‘Goríxomí dínþ níwíkwíroro nání ríá yaríþoi?’ oseaiáiwíþoyíníri omí seáyí e umíeyoapaxí imóniþþí éfríxíni.” osearímíni.

32 Judayíraní, Gírikíyíraní, ámá Goríxoyá síyíkí imóníþgíáyíraní, ayí omí síni xíþipaxí enánáyí, nene oyá síþwíyo dání ananí epaxí aí ayo óreámíoapaxí imóniþþí mepa éwaníþíni.

33 Nioní yaríþápa seyíné ení axíþí éfríxíni. Nioní pí pí neríná níwaníþoní náníni ayá tíní míméní “Ámá obaxíyo Goríxo yeáyí uyímíxemeanía nání omí dínþ owíkwírfíþoyíníri aríge nerí ayo ayá tíní umemíárfáni?” níyáiwirí ayí yayþ wíþipaxí imóniþþíní yaríþáriní.

11

¹ Nioni Kiraiso yagípi ikaninþ wiarinþápa seyíné eni nioni ikaninþ nírxini.

“Apixíwa minþyo wí pánfrixini.” urinþ nánirini.

² Seyíné nioni nání íníná dñþ arfá mikeamó Jisasomi xfdarinþwaéne yarinþápi nání nioni seaiékwíkwiyinþápi xaíwí fá nixiriro yarinþagfa nání yayí bí oseaimini.

³ Seyíné seaiékwíkwiyinþápi xaíwí fá nixiriro aí “Ripí nání eni nijfá oimónþoyi.” nimónarini. Kiraiso áamá oxí nýyoní seáyí e wimóniri oxowa xiepíwami seáyí e wimóniro Gorixo Kiraisomi seáyí e wimóniri eni.

⁴ Ayínáni oxí go go Gorixomi rixinþ nurirfnáraní, oyá xwiyfápi wfá nurókiamorfnáraní, wí minþyo nipákínimáná e nerfnáyí, o xegí seáyí e wimóninþomi —O ayí Kiraisorini. Omí ayá wimoarini.

⁵ E nerí aí apixí gí gí minþyo wí midfkinþpa nemáná Gorixomi rixinþ nurirfnáraní, oyá xwiyfápi wfá nurókiamorfnáraní, í xegí seáyí e wimóninþomi —O ayí xegí xiagworini. Omí í ayá wimoarini. Apixí e yarigfíwa re imónigfíwa tñni xixeni imóninþoi. Íwami gwí nýyirfná ayá xwé owininþri dfa nñni róáná minþ wáf nero nání ayá winarinþíwa tñni xixeni imóninþagfa nání rarinþni.

⁶ Apixí giyf “Minþyo wí mipákínþpa oemini.” niwimónirfnáyí, wigí dfa nñni eni rónfrixini. E niseariri aí apixí dfa nñni róánáyí minþ wáf nimóniri nání ayá niwinirfnáraní, úrapí róánáyí

wiwiá íá n#weri nán# ayá n#wini#r#n#áran#, mi#ñ#yo wí pákín#r#ixini#.

⁷ Ay# r#p# nán# rar#ñ#ni#. Gor#xo áamá ox# iwam#ó nim#x#r# n#t#r#ná seáy# e xewan#ñ#on#ñ# imón#ñ#pa wim#x#ñ# e#ag# nán# ox#y# Gor#xo x#o imón#ñ#p# s#wán#ñ# n#wini#r# nán# om# r#x#ñ# nur#r#n#áran#, oyá xw#y#á#p# w#á nurókiamor#n#áran#, am#p# wí mi#ñ#yo m#pán#pa é#r#ixini#. E neri aí ap#x#y# wig# #wiagw#y# imón#ñ#á#p# s#wán#ñ# n#wini#r# nán# ay# Gor#xom# r#x#ñ# nur#r#n#áran#, oyá xw#y#á#p# w#á nurókiamor#n#áran#, am#p# wí mi#ñ#yo pán#r#ixini#.

⁸ Ay# r#p# nán#r#ni#. E#íná Gor#xo áamá ox# nim#x#r#ná ap#x#m# dán# b# n#yori im#x#ñ#man#. Ap#x# nim#x#r#ná oxom# dán# b# n#yori im#x#ñ#r#ni#.

⁹ Ap#x#m# oxo ar#rá w#wini#g#n#r# im#x#ñ#man#. Oweo#, ap#x# oxom# ar#rá w#wini#g#n#r# im#x#ñ#r#ni#.

¹⁰ Ay#nán# “Ox#y# ap#x#yo seáy# e r#á wimón#ñ#o#?” yaiwip#r# nán# imón#ñ#p# wí ap#x#íwa mi#ñ#yo pán#r#ixini#. Íwa pí pí yar#ñ#á#p# a#ñ#aj# s#ñ#w# w#nax#dar#ñ#á e#ag# nán# rar#ñ#ni#.

¹¹ E searar#ñ#ag# aiw# ox# Ámináo t#n# nawíni nikár#n#r#ná “Nion# ap#x# mayon# neri aí sop#ñ# non#r# yar#ñ#áon#r#ni#.” r#pax# men#ni#. Ap#x# en# Ámináo t#n# nawíni nikár#n#r#ná “Ox# mayíni neri aí sop#ñ# non#r# yar#ñ#áin#r#ni#.” r#pax# men#ni#.

¹² Nepar#ni#. Gor#xo ap#x# iwam#ó nim#x#r#ná ay# ox#yo dán# n#yori im#x#ñ#r#ni#. E neri aí r#p# en# nepar#ni#. Ox# n#n# ap#x#íwa x#rar#ñ#ár#ni#. E

neri aí apixíraní, oxíraní, píraní, amípí nípíní mfkí ikiño, ayf Goríxoríní.

13 Sewaníñyífné xwiyíá nioní seararíñá rípi nání dñf nīyaikiroro “Sipíríani? Naníríani?” yaiwípoyí. Apixíwa amípí bī mñfyo mīpákínīpa nemáná Goríxomí rixíñf nurírínáyf, “Ananí yaríñoí.” rīseaimónaríní? “Ananí mīyaríñoí.” rīseaimónaríní?

14 Ámaéne negf imóníñwápimí dání síwá réníñf neainaríñfíní. Ámá oxí dífá sepiá xírá eñáná ayf ayá winípaxf imóníní.

15 E nerí aí apixí dífá sepiá eñáná ayf dñf nífá winípaxf ení. Negf imóníñwápimí dání síwá éñf neainaríñfíní. Pí nání marfái, Goríxo apixíwa rítf inírxínírí dífá sepiá winf eñagí nání sepiá eñánáyf “Dñf nífá winípaxf ení.” seararíñíní.

16 Ámá wí “Xwiyíá Poro raríñf rípi nání xixewiámí ouraneyí.” nīwimóníríná rípi urímíní, “None ámi xegf bī yaríñwámaní. Síyikf Jisasoyá imónígá amí amí ñweagfáyf ení xegf bī xfdarígfámaní. Ayf nioní ríapíní yarígfaríní.” urímíní.

“Aiwá Ámináo nání dñf oneainínírí imíxaríñwápi úrapí mīñmepaní.” uríñf náníríní.

17 Seyfné Goríxomí yayf wianíro nání awí neáníroná nañf mimóní sipípiní nimónírí yarígá eñagí nání ámi sekaxf rípi níríná segf yarígfápi nání weyf nīmearírí searímíméní.

18 Xámí rípi searímíní. Nioní ámá wí re raríñagfá arfá wináríní, “Jisasoyá síyikf imónígá Koriníyo ñweagfáyf Goríxomí yayf

umeaniro nani awi neanirona nawini mimonfi yanfi epayonarigfariini.” rariñagfa arfa niwiri “Bi nepa e rfa yarifo?” yaiwiarifariini.

¹⁹ Ayfi neparini. “Seyfne difi na bini nimoro axifiini mimonfigfayfnerini.” nimonarini. Seyfne re yaiwinifiri nani “Negyfi wiene Jisasomi xixeni nixdirane mimiwiaroarifwaene, ayfi anerfani?” yaiwinifiri nani xixegfni yanfi nepayoniro yarifo.

²⁰ Ayfnani seyfne awi neanirona “Aiwá Ámináo nani ‘Difi oseaininiri nifrixiini.’ nearifipi narifwini.” niyaiwiro aiwi nepa mifarifo.

²¹ Ayfi rifi naniini. Awí neaniro aiwá ninirona niyfeni sini mé aiwá xixegfni rfa yeaarfipi anfi niyoaro xixegfni niniro nani wiyfne agwfnif weañána wiyfne iniigfi wainfi xwapfi ninimána papikfi yarigfariini.

²² Pi nani e yarigfariini? Aiwá niro iniigfi niro epirfa nani segfi anfi menirani? Jisasoyá siyikfi seyfne imonigfapimi peayfi owiananeyiniri e yarigfarani? Sérifmeá aiwá nani dfwf ikeamonarigfayo ayá owimoaneyiniri e yarigfarani? “Poró weyfi neamearifpaxfi imonifipi yarifwini.” riseaimonarini? Oweoi, api nera warifagfa nani wí weyfi seamearifmifamani.

Aiwá Ámináo xfo nani difi winifwifigfiniri imixifipi nani urififi naniini.

²³ Xwiyfa nionif enina searéwapiyinapi gf difiyo dani mifsearéwapiyinariini. Ámináo nifréwapiyifio dani searéwapiyinapi, ayfi

rþþrþnþ. Sía Áminá Jisaso nánþ Judaso pasá uméfyimþ Ámináo aiwá bþ nþmearþ

²⁴ aiwá apþ nánþ Gorþxomþ yayþ nþwimáná nþkwþrþrþ re rþþnigþnþ, “Rþþþ gþ warárþnþ. Seyþné nánþ rþdþyowánþþ inþmþþrþnþ. Soyþné nionþ seaiimþþþ nánþ dþþþ seainþnþa nánþ nionþ éapa axþþþ e yayíþrþxþnþ.” urþþnigþnþ.

²⁵ Awa rþxa aiwá nþnþmáná kapþxþ iniþgþ wainþ ínþþþ wá nþmearþ xegþ yarþþþa axþþþ nemáná re rþþnigþnþ, “Gorþxo xwþyþá sþþþ ‘E nþseaiimþárþnþ.’ raúroaárþþþþ ‘Nepa xþxenþ nþneaiimþárþanþ?’ oyaiwþpoyþnþrþ nionþ nþperþná gþ ragþ pþýþþ iniþgþ wainþ sþxþ rþwánþþþ imónþnþ. Ínþa soyþné iniþgþ rþwá nþnþrþná nionþ nánþ dþþþ seainþnþa nánþ nþrþxþnþ.” urþþnigþnþ.

²⁶ Seyþné o rþþþþþ nero aiwá apþ nþro iniþgþ awá nþro nerþþþþimþ dánþ o ámþ weapþnþe nánþ wáþ rénþþþ nþra warþgþárþnþ, “Ámináo nene nánþ rþxa neapeþþrþnþ.” Énþþþ nþra warþgþárþnþ.

“Ámináoýá aiwáþþ gyþné úrapí nþnþrþná xwþyþá meárþnþpaxþ yarþþoþ.” urþþþ nánþrþnþ.

²⁷ Ámá gyþþ xámiþ píránþþþ dþþþ mþyaikiró Ámináo ayá winþpaxþ imónþþþþþþ ero aiwáranþ, iniþgþranþ, xþo nánþ dþþþ winþnþ nánþþþ úrapí nþro nerónáýþ, waráþþ tþnþ ragþþþ tþnþ xórórþnþþþ nero nánþ xwþyþá meárþnþpaxþ imónþþoþ.

²⁸ Ayþnánþ ámá woxþ woxþ, “Nanþ imónþþþþþþ rþa yarþþnþþþ? Sþþí imónþþþþþþ rþa yarþþnþþþ?” nþyaiwiriþ yarþþþþ niga núþsáná aiwá apþ tþnþ iniþgþ awá tþnþ xe nþrþxþnþ.

29 Ayf rþpi nánirþni. Ámá aiwá api tþni iniþgþ awá tþni nþnirþná “Ámináo xegþ warápimþ dánþ neaiþþjþ enagþ nánþ rþa narþþniþ?” miþaiwipa nerþnýyþ, ayþ xwiþýá meárþnanþro nánþ narþþagþa nánþ rarþþniþ.

30 Sa mþkþ apimþ dánþ segþ obaxþ wí simþxþ nero niþþpé nimónþri ero wí rþxa þiþý ero egþárþniþ.

31 Nene xámi negþ yarþþwáþi nánþ yarþþjþ niga nurane “Nanþ rþa yarþþniþ? Siþi rþa yarþþniþ?” niþaiwirane dþþjþ þíránþþjþ nimþxþnimáná aiwá api nþnirane siþwþriþý, Kiraiso xwiþýá bi nþneameárþri siþikþ neareáminþri enþmaniþ.

32 E nerþ aí agwi ríná Ámináo xwiþýá nþneameárþrþná rþwéná nene ámá xþomþ mþxþdarþgþáyo tþni nawínþ xwiþýá umeárþmþgþnþri rþxa xwiþýá nþneameárþri siþikþ neareaarþniþ.

33 Ayþnánþ gþ nþriþxþmeáþné, aiwá nionþ seararþþáþi nanþro nerþmeánþrþná axíná nawínþ þíránþþjþ onaneyþnþri rþwþyo rémoarþgþáýþ nánþ wenþþjþ nerþ þwearþniþ.

34 Seyþné aiwá api nþniróná úrapí nero xwiþýá meárþniþþriþxþnþri segþýþ wí agwþ enþ mþweánþþánáýþ siþni mþþþpa neróná wigþ anþiwámi dánþ aiwá nþrþriþniþ. Aiwá api nánþ xwiþýá bi siþni nþwenþagþ aí ámi nþseaímeaþrþná searþmþárþniþ.

12

“Kwiþþþimþ dánþ epaxþ imónþgþáþi bi bi imónþniþ.” urþþjþ nánþrþniþ.

¹ Gþ nþriþxþmeáþné, seyþné payþ nearo Gorþxo xegþ kwþyþþi siþxþ seamímonþþimþ dánþ e e

epaxí imónífrixinirí seaimixiñí seyíné yaríñí nigíápi nání “Seyíné xe majíá nero oépoi.” mímimónariní.

² Seyíné siní Gorixomi míxídiþa neróná seaigíápi nání nijíá imóniñoi. Ámáya mimóní ñwíá imóniñíyo —Ayí xwiyíá bi ríþaxí mimóniñíyíriní. Ayo oxídiþoyinirí yapí pí pí seaieþsiáná seyíné nepaxinirí xídagíápi nání nijíá imóniñoi.

³ Ayínáni “Seyíné nijíá re oimóníþoyi.” nimónariní. Ámá wí Gorixoyá kwíyíþimi dání nírírná wí re ríþaxí meniní, “Jisaso xewanño roapíkínñoriní.” ríþaxí meniní. Ámá wí Gorixoyá kwíyíþimi dání míríþa nerínáyí, “Jisaso negí Ámínáoriní.” ení wí ríþaxí meniní.

⁴ Kwíyíþimi dání e e epaxí imónífrixinirí sixí umímoaríñíþi xixegíni imóniñagí aiwi kwíyí axíþi ná biní imóniñíþimi dániní yarígíáriní.

⁵ E neríñíyo dání ámáyo seáyí e e wífrixinirí Ámínáo wimíxaríñíþi xixegíni eñagí aiwi Ámínáo, ayí ná woní axoriní.

⁶ Ananí nepaxí imónigíápi xixegíni imóniñagí aiwi Gorixo, ayí ná woní e e epaxí imónífrixinirí eñí sixí weámíxaríñíriní.

⁷ E neríñí aiwi o ámá xíoyá imónigíá níní xixe arírá inífrixinirí wominí wominí xegí kwíyíyo dání epaxí imóniñíþi bi bi yaní wiaríñíriní.

⁸ Bi bi yaní níwiríná ámá wo kwíyíþimi dání xe diñí émí saímí nímori ámáyo píraníñí uríþaxí oimónirí wirí wo kwíyí axíþimi dání xe nijíá seáyí e nimónirí píraníñí uréwapíyíþaxí

oimón+rí wirí

⁹ ámi wo kwíyí axíþimi dání xe dñí ayá wí oníkwíron+rí wirí ámi wo kwíyí axíþimi dání xe eñí síxí neán+rí áamá sím+xí yarígfáyo pírániñf owimíxini+rí wirí

¹⁰ ámi womí emímf epaxí oimón+rí wirí ámi womí xíoyá xwíyí wía urókiamopaxí oimón+rí wirí ámi womí áamá wí kwíyí bimi dání rariñagía aríá níwirífná adadí níwirí “Ayí kwíyí apimi dání ríá rariñoi?” yaiwipaxí oimón+rí wirí ámi wo áamá gwí wírí wírí xwíyí mfkí api apimi dání ananí ríþaxí oimón+rí wirí ámi womí xwíyí mfkí api apimi dání aríá níwirí yaní umeaipaxí oimón+rí wirí yaríñfíni.

¹¹ Goríxo áamá wíyí wíyo yaní xíxegíni e e níwia nurí aiwí kwíyí axí ná bimí dáníni e e epaxí imónífríxini+rí níwimíxirífná womí píþi owimíni+rífná api wiaríñfíni. Ámi womí píþi owimíni+rífná api wiaríñfíni.

“Obaxene imóníñagwi aiwi wará ná bññññf imóníñwini.” uríñf náníni.

¹² Ámáya wará ná bñni eñagi aiwí náþimi dání wé síkwí amiþi xíxegíni bi bi imóníni. Waráþimi dání amiþi xíxegíni bi bi imóníñyíf níni obaxí imóníñagi aiwí náþi ná bñni+ríni. Áamá Kiraisoyá síyikþi imónígfáyí áamá waráþi tñni ríramíñyíf imóníþaxíni+ríni.

¹³ Ayí ríþi náníni. Nene —Wiene Judayeneraní, wiene Gírikíyeneraní, wiene xínáíwanéníñf nímonírane omíñf wíiaríñwaéneraní, wiene áxeñwarí mñeainí negí dñí tñni emearíñwaéneraní, —Níneneni

eni kwíyí axíþimi dánini siyikí ná bini imónani nani wayí neameairo kwíyí axíþini neaainiri ení enagi nani rarini.

14 Nene nijía re imóniwini. Ámá warápi, ayí ná bini mimóní síkwíraní, wéraní, mihíraní, xixegíni bí bí imónini.

15 Síkwú xwíyía ríþaxí nimóniri re ránáyí, “Niúni wéuni mimóniwagi nani nápiyá binimani.” ránáyí, “ ‘Náþimi dání bí imónihíþimani.’ yaiwipaxíriní.” ríseaimónariní? Oweoi.

16 Aríána eni re ránáyí, “Niinani síþwíyini meþagi nani nápiyá binimani.” ránáyí, “ ‘Náþimi dání bí imónihíþimani.’ yaiwipaxíriní.” ríseaimónariní? Oweoi.

17 Náþi níni síþwíni enánáyí, aríge nerí aría epaxíriní? Náþi níþini aríani enánáyí, aríge nerí diþí weániþaxíriní?

18 Náþi, ayí axíþi ná bini mimónini. Síþwíraní, aríaraní, api api e nimóga úwiniþiniþi Goríxo xíto wimónihíþa diþí neyírorí nimixiri tíþíriní.

19 Waráþimi dání amíþi síkwíraní, wéraní, xixegíni imónihíþa mimóní axí ná bini nimónirínáyí, waráþi aríge imóniþaxíriní? Oweoi, e nerínáyí, wará xegí imónihíþa bí imóniþaxí menini.

20 Negí wará imónihíþi, ayí ríþirini. Waráþimi dání amíþi xixegíni wéraní, síkwíraní, imónihíþi ayí obaxí aiwi waráþi, ayí ná binirini.

21 Síþwíyi xwíyía ríþaxí nimónimáná wéumi wí re uríþaxí menini, “Ná saþí mihiníráparihíxi, pí nani júxi tíni nawíni imónimíni? Niþyini

anani nigþpi ñweapaxýinirini.” uripaxí menini. Miñýyi eni sikwúmi wí re uripaxí menini, “Ná sanj mñnrápariñúxi, pí nán júxi tñni nawini ñweámñni? Niýini anani nigþpi ñweapaxýinirini.” uripaxí menini.

²² Oweoi, pí pí nápimi dáni imóniñj “Enj meániñþirñani?” yaiwiarñwápi meñánáyí, omiñj amipi nene nápimi dáni yarñwápi ñpiñkwini epaxí menini.

²³ Nápimi dáni imóniñj “Nañ onimiápi imóniñþirini.” yaiwiarñwáyí nene anani píranñj okiyá mearñwárin. Nápimi dáni imóniñj siñani mímepaxí imóniñjyí píranñj rití yarñwárin.

²⁴ E nerí aí pí pí nápimi dáni imóniñj “Awiaxí imóniñþirñani?” yaiwiarñwápi, ayí rití mepaxí imóniñjagi nán wí e yarñwámani. Gorixo áma warápi ñimixiri pí pí nápimi dáni enjpi ññwirárirñá “Nañ onimiápi imónini.” yaiwiarñwápi seáyí e imóníwiniñgñiri ñwirárirñini.

²⁵ Nápimi dáni imóniñjyí midimidáni mímearónipa ero xixe píranñj meniro epíra nani e ñwirárirñini.

²⁶ Nápimi dáni imóniñj bi rñniñj winána nápimi dáni imóniñj ñpini rñniñj winárarñrini. Bi imóniñþimi yayí uméána ñpini dñj níá ñwiga warñrini.

²⁷ Kiraisoyá siyikþi imónigáyíné oyá waráñniñj imóniro wiyñeni wiyñeni oyá nápimi dáni sikwñniñrani, weniñrani, xixegñni imóniro enoi.

28 Gorixoxo áamá xíoyá siyikípi imónigfáyf xixegfni bi bi nimóga úfrixiniri rípeañfrini. Wí wáf wurimeiarigfáyf imóniro wí xewaninoyá xwiyáfpi wáf urókiamoarigfáyf imóniro wí uréwapiyarigfáyf imóniro epírfá nání rípeañfrini. Xiráni xiráni imóniníf api api nírfípeámáná ámí wí emímí epírfá nání imóniro wí simixí yarigfáyo nanf wimixipírfá nání imóniro wí dífwí ikeamónarigfáyo arirá wipírfá nání imóniro wí pí pí omíníf yarigfáyo mepírfá nání imóniro wí áamá gwí wirí wirí xwiyáfá mfkí api apimí dání ríprírfá nání imóniro epírfá nání rípeañfrini.

29 Nfni wáf wurimeiarigfáyf rimóninoyí? Nfni wáf rókiamoarigfáyf rimóninoyí? Nfni uréwapiyarigfáyf rimóninoyí? Nfni emímí yarigfáyf rimóninoyí?

30 Nfni simixíyo nanf imixipírfá nání rimóninoyí? Nfni gwí wirí wirí xwiyáfá mfkí api apimí dání ríprírfá nání rimóninoyí? Nfni xwiyáfá mfkí api apimí dání rarigfápi yanf umeaipírfá nání rimóninoyí? Oweoi.

31 E niseariri aí seyiné woxini woxini, “Gorixoxo áamá e e epaxí imónífrixiniri kwíyípmí dání síxí umímoaríníf api api enagí aí sa seáyí e imóninífpí oimónímíni.” niyaiwirí símí xeadfénífrixiní.

13

“Ámáyo nepa díníf sípí niwiríná rípi rípi yarigfáriní.” uríníf nánirini.

“Arige ner# Gor#xo wim#nari#p# t#n# xixen# yan#r#w#n#?” n#seaim#n#r#n# ep#r#f#p# n#n# #wan# b# osear#m#n#.

¹ Nion# gw# wir# wir# xw#y#f# m#k# #m#aran#, a#n#n#aj#ran#, rar#g#f#p#m# d#n# anan# r#pax# nim#n#r# a# #m#yo d#n# s#p# m#wipa ner#n#y#f#, sur#m# n#r#r#r# ber# ikax# n#r#r#n# yaiw#n#n# y#r#ar#n#p#n#n# im#n#m#n#. Son# ud#f# x#m# m#n#w#r#r#pa nem#n# e#n#n# rar#n#p#n#n# en# im#n#m#n#.

² Nion# xw#y#f# Gor#xoy#p# w#f# r#k#iamopax# im#n#r# am#p# n#n# o #m#g#n#r# en#w#pe#r#n# #n#m# im#n#n#p# n#n# n#j#f# im#n#r# am#p# n#n# #m# “Ay# ap# r#f# im#n#n#?” n#y#aiw#ro n#j#f# im#n#g#f#p# n#n# n#j#f# im#n#r# ner# a# #m#yo d#n# s#p# m#wipa ner#n#y#f#, sur#m# im#n#m#n#. Nion# Gor#xom# d#n# en# ne#n#r# n#w#k#w#ror#n#p#m# d#n# “D#w# r#p#x# n# j#e u#.” ur#pax# nim#n#r# aiw# #m#yo d#n# s#p# m#wipa ner#n#y#f#, sur#m# im#n#m#n#.

³ Nion# g# iy#f# f# am#p# yan# n#mer# uy#peay#yo n#w#r# a# #m#yo d#n# s#p# m#wipa ner#n#y#f#, w# nan# nim#x#pax# men#n#. Neg# wom# p#k#ian#ro yar#n# n#ai#wom# w#r#p#r# n#n# re nur#r# a#, “Nion# f# n#n#x#r#ro r#f# n#w#o#r#poy#.” nur#r# a# #m#yo d#n# s#p# m#wipa ner#n#y#f#, nion# ##p# w# nan# nim#x#pax# mim#n#n#.

⁴ #m# w#n#yo d#n# s#p# n#w#r#n# p#p# mar#f#f#, r#p# yar#g#f#r#n#. S#p# w#n#y#f# w#f#p# apax# m# p#r# umamoar#g#f#aman#. Ay# nur#m#x#r# nan# im#n#n#p#n# w#iar#g#f#r#n#. W#n#yo s#p# d#n# w# w#aiw#iar#g#f#aman#. W#n#yo d#n# s#p# w#iar#g#f#y#f#

wiwaninþiyf miþf meakninþiro wárxaxa imóniro

⁵ uyfniþ wikáiro yarigfámani. Amipí nenenþ arige nerþ neaímeanþfenþjoþnþriþ mepa ero apaxf mé sfmf rfnþþf mþwinþpa ero fwf wniþyf wikárfáþf nánþ sfmf xwanþwf níkwónimþ memepa ero yarigfárinþ.

⁶ Nþþkwiniþ mimóninþf yarigfáþf nánþ dþþf nífá mþwinþ wé rónþþf imóninþf yarigfáþf nánþ dþþf nífá winarþþrþnþ.

⁷ Ámá wniþyo dþþf sipí wiarigfáyf pí pí wímeááná “Xe oneámeanþ.” yaiwiro dþþf wikwþroarigfáþf wí þnþ mþwiárþpa ero amipí nfnþ Gorþxo nþwiirfná nánþ dþþf níkwþmoro þwearo pí pí sipí imóninþf wímeááná xwámámþ wiro yarigfárinþ.

⁸ Ámáyo dþþf sipí wiarþþwáþf ná rfwþyo aí wí anþpá imóninþa meþagi nánþ anþþf fá xirþpaxrþnþ. E nerþ aiwþ Gorþxoyá kwýþþimi dánþ wfá rókiamopaxf imóninþwáþþranþ, xwýþfá mfkf aþi aþimi dánþ rþpaxf imóninþwáþþranþ, pí pí niþfá imóninþwáþþranþ, aþi nþþnþ anþpá imóninþfárinþ.

⁹ Nionþ seararþþáþf nánþ áwanþ bþ osearimþnþ. Agwþ ríná nene Gorþxoyá kwýþþimi dánþ niþfá imóninþwáþf sa bþnþ bþnþ imóninþwþnþ. Oyá xwýþfá wfá rókiamoarþþwáþf nþþnþ marfáþ, bþnþ bþnþ rókiamoarþþwárþnþ.

¹⁰ E nerþþf aiwþ Kiraiso nþweapþriþ amipí Gorþxo éimþginþriþ yarþþþf rþxa yóf imónáná agwþ ríná nene bþnþ bþnþ imóninþwáþf anþpá imóninþfárinþ.

¹¹ Nionþ seararþþáþf niaíwf tþnþ rþramþþiyf oemþnþ. Eþfná nionþ sþnþ niaíwf nimónirfná

niaíwí rarigfápa xwiyfá axípi riri niaíwí yai-wiarigfápa axípi yaiwiri niaíwí diñf moarigfápa axípi mori né:sáná aí ríxa ámináoní nimónimáná niaíwí yarigfápi sini fá mixiri pñi wiariñáriní.

¹² Agwi nene Gorixo éimiginri yariniñpi nani nijfá bini bini imóniñwápi xixfá sfa yikiniñyo dani nene siñwí nipiñkwini mainenariñwápi tñi rframiniñyo oemini. Agwi rina xixfáyo simimanini roñagi niwinirane aiwi rfwená napa o tñi xixeni simimaniniñyo siñwí ainenanfwáriní. Agwi rina nene bini bini nijfá nimóniri aí rfwená xfo nene nani xixeni nijfá imóniñfpa nene eni xfo nani nijfá imónanfwáriní.

¹³ E neriniñf aiwi agwi rina Gorixomi diñf wikwírorane o neaiinifápi nani diñf ikwímorane winiyo diñf sipi wirane yariniñwá biaú bi api aniniñfni imóninifápirini. Biaú bi api bi seáyí e imóniniñfpi, ayf ámayo diñf sipi wiariniñwápirini.

14

Kwiyfipimi dani epaxf imóniniñfpi nani ámi bi uriniñf naniñfni.

¹ Seyiné “Ámayo diñf sipi owianeyi.” niyaiwiro aniniñf miní xdfíriñfni. E nero aí Gorixo api api e imónifriñfniñfni kwiyfipimi dani seaimixariniñfpi “Api api oimónaneyi.” niyaiwiro simí niñeadfpeniro aiwi ná bini ayf oyá xwiyfá ámayo wfa urókiamopaxf imónipriñfni nani anipaxf simí xeadfpenifriñfni.

² Ayf ripi nani searariniñfni. Áma giyf giyf gwí wirí wirí xwiyfá mfkf winiyf majfá imónigfápipimi dani niriñfniñfni, ayf ámayo murariniñfo. Winiyf

xwiyfá mfkf api nán# majfá imón#nagfa nán# Gorixom#n# nur#r# kwíyfpim# dán# yumfí imón#nfp# rar#n#o#.

³ E neri aí gíy# gíy# xwiyfá Gorixoyápi wfá n#rókiamorónáy#, ay# r#ápim# dán# ámáyo sfkfkf wom#x#ro en# r#rém#x# wiro d#n# wfá wókím#x#ro epaxfp# urar#g#ár#n#.

⁴ Ámá xwiyfá mfkf xeg# wíyo dán# rar#n# go go, ay# xewan#n#o sfkfkf om#x#nar#n#. Ámá Gorixoyá xwiyfápi wfá rókiamoar#n# go go, ay# Gorixo wimónar#n#fp# urfpim# dán# Jisasoyá s#yikfp# imón#g#fáyo sfkfkf wom#xar#n#r#n#.

⁵ Nion# “Seyfné n#y#fnéni xwiyfá mfkf bi bim# dán# orfpoy#.” n#nimón#r# aiwi aga an#pax# ayá wí nimónar#n#fp#, ay# r#p#r#n#. “Gorixoyá xwiyfáap# wfá orókiamópoy#.” nimónar#n#. Ay# r#p# nán#r#n#. Wfá rókiamoar#n# go go Jisasoyá s#yikfp# imón#g#fáyo nur#r#ná x#o urfpim# dán# sfkfkf n#wom#x#r# nán# xwiyfá mfkf xeg# wíyo dán# rar#n# go gomi seáy# e wimón#nag# nán# rar#n#n#. Xwiyfá mfkf xeg# wíyo dán# rar#n# go go ráná ámá wo n#wiápn#mear# Jisasoyá s#yikfp# imón#g#fá w#nyo o rfpim# dán# sfkfkf owom#x#n#r# yan# numeair#ná en# anan#r#n#.

⁶ G# n#r#x#meáy#né, r#p# nán# p#rán#n# d#n# mópoy#. Nion# seyfné t#n# e nán# n#b#r# xwiyfá mfkf wíyo dán# n#sear#r#náy#, “Api wí nan# neaim#x#pax# imón#n#.” r#seaimónar#n#? Oweo#. Nion# xwiyfá Gorixo wfá n#nókím#x#r# n#r#n#fp# m#sear#pa ner#n#áran#, n#j#fá o nán# nion# imón#n#á bi m#sear#pa ner#n#áran#, xwiyfá oyápi bi wfá m#searókiamopa ner#n#áran#, bi

mþsearéwapiyipa nerþnárani, sa xwiyfá mfkf wíyo dáni nþseara nurþnýf, arige nerþ nanþ wí seaimfárinþi? Oweoi, wí e epaxfmani.

7 Diþþ mayf imónþþþi, pékákþrani, gitáranþ, ayf axþþi imónþni. Yaiwínþþi nþyáriri nþþikwini irf mþrépepa nerþnýf, áma arige “Ayf apþ rfa rarini?” yaiwipaxþrini? Áma kwýþpimi dáni xwiyfá mfkf wíyo dáni eni nþrþrþnýf, áma arfá mþwiarþgfáyf arige nerþ “Ayf apþ rfa rarini?” yaiwipaxf imónþni?

8 Áma mþxþ nánþ awí roþo xowienþomi dáni rfaiwá orinþri þfáramf nþþikwini mepa nerþnýf, áma gþyf “Mþxþ nánþ rfaiwá iyf rþráoi?” nþyaiwiro éwaikf tþni nikþnþþi tþni arþkipaxþrini? Oweoi, þfáramf nþþikwini mepa nerþnýf, wí e epaxf menþni.

9 Seyþné eni áma wíyo kwýþpimi dáni xwiyfá mfkf xegf wíyo dáni nurþrþnýf, áma arfá seiarþgfáyf arige nero “Apþ nánþ rfa neararþþi?” nþyaiwiro nþþfá imónþpaxþrini? Oweoi, seyþné urarþgfáþi mimianþwþ upaxf imónþni.

10 Ayf neparþni. Xwþá rþrimi xwiyfá mfkf xþxegþni tþþi rarþgfáþi obaxf imónþni. Xwiyfá þi mfkf mayf imónþþþmani. Nþni mfkf tþþi imónþni.

11 E nerþ aí áma wo xwiyfá mfkf nioni majþfá imónþþþimi dáni rarþþagþ arfá nþwirþná “Émayf worþani?” yaiwimþþni. Xfo eni nioni arfá mþwiarþþagþ nþnanþrþná “Émayf worþani?” niaiwinþþi.

12 Seyþné Gorþxo apþ apþ imónþfþriþniþri kwýþpimi dáni sþxþ seamímoarþþþi “Oimónaneyi.” nþyaiwiro sþmf nþxeadþþenþro

yarigfáyfné imóniŋagfa nánþ pí pí neróná rþþí éfrixini. Kwíyþpimi dánþ epaxí imóniŋwápimi dánþ Jisasoyá sþyikí imóniŋwaéne eŋþ sfkfkí omixiniþpaxí imóniŋþþi oyaneyiniþro ayá wí nera úfrixini.

13 Ayináni segýþ wo kwíyþpimi dánþ xwíyþá mfkí seyfné majþá imónigþápimi dánþ niŋsearirfnáyþ, arþá miþwiarigfáyfné yaŋþ seameaiminriþ nánþ Gorixomi rixiŋþ urþwiniþginiþ.

14 Ayþ rþþi nánþ searariŋiniþ. Nioniþ gþ áma arþá niarigþe dánþ xwíyþá mfkí xegþ bimiþ dánþ Gorixomi rixiŋþ nurirfná gþ diŋþ aí tþniþ murþ sa maŋþpámiþ dánþ nurirfnáyþ, “Aþi ouriminiþ.” niþaiwiriþ murþpa éa eŋagþ nánþ nioniþ rþáþi bi naŋþ miniariniþ.

15 Ayináni nioniþ pí eminiréiniþ? Nioniþ Gorixomi rixiŋþ nurirfnáranþ, soŋþ niþriþ omþ yayþ numerfnáranþ, xwíyþá mfkí bi bimiþ dánþ maŋþpá tþniþ nuririþ aí “Ayþ aþi rþa urariŋiniþ?” niþaiwiriþ gþ diŋþ tþniþ enþ nawíniþ urþimiginiþ.

16 Seyfné e mepa nero Gorixomi yayþ niþwirfná diŋþ tþniþ nawíniþ murþ xwíyþá mfkí bi bimiþ, seyfné majþápimiþ dánþniþ nurirfnáyþ, áma siþþá imónigþá seyfné tþniþ nawíniþ awí eánarigfáyþ arþge nero “Ayþ rþáþi xixeniþ e imóniþwiniþginiþ.” rþpaxiriniþ? Oweoiþ, xwíyþá mfkí seyfné rarigþáþi arþá miþwipaxí nimóniþro nánþ wí e rþpaxí meniniþ.

17 Seyfné e nerfnáyþ, Gorixomi þirániŋþ yayþ niþwiþro aiwþ wíniþyo sfkfkí miþwomixí ududþ inþ wikáranþŋagfa nánþ searariŋiniþ.

18 Seyfné kwíyþpimiþ dánþ xwíyþá mfkí wíyo

dánì ayá wí nìrìro aí nionì enì kwíyíþimì dánì xwíyíá míkí bì bimì dánì seáyì e nìseamúrorì nánì Gorìxomì yayí wiarìñárìnì.

19 E nimónrì aí Jisasoyá sýìkí imónìgíá bì tñnì nerìmeánrì wigí aríá egíe dánì xwíyíá míkí bì bimì dánì nurìrìná “Íá mìropaxí imónìñpì ourìmìnì.” mìnìmónarìnì. Oweoí, “Porò ipì rìneaíwapìyarìnì?” oyaiwípoyìnrì sa “Xwíyíá míkí nionì nìjíá imónìñápimì dánì nurìrì ‘Ayí apì ríá urarìñnì?’ yaiwimìpì árìnnì ourìmìnì.” nìmónarìnì. “E nerìná seáyì e imónìñpì yarìñnì.” nìmónarìnì.

20 Gí nìrìxímeáyìné, seyíné niaíwí onìmiá dññ mìmaxìrìpa époyì. E nìsearìrì aí niaíwí pìopia íwí oyaneyìnrò sìnì dññ mìmoarìgíápa seyíné enì axìpì imónìpoyì. E nero dññ nìmorìná ámìná yapì mórìxìnì.

21 Isìrerìyí aríá mìwiarìñagíá nánì Gorìxo ámá wí e dánìyí mìxí nìmeámì nìbìro xwìríá wikìxéfrìxìnrì rìñpì nánì ñwí ikaxí eánìñyò re nìrìnrì eánìnì, “ ‘Gorìxonì ámá míkí wí e dánìyíyá xwíyíá míkí bì tñnì ámá tñyò urìrì wí e dánìyíyá mañpìmì dánì urìrì emíá enagì aiwì nionì wí aríá nìpìrìámanì.’ Ámìnáonì e rarìñnì.” nìrìnrì eánìnì.

22 Ayìnánì nene re yaiwiñwìnì, “Gorìxoyá kwíyíþimì dánì xwíyíá míkí nene majíá nìmónrì aí rarìñwápì, ayí ámá omì rìxa dññ wìkwíroarìgíá wìnyí aríá nìneairóná óf nìkárìnrò ‘Ayí ení eánìñ Górixoyápimì dánì ríá yarìñoi?’ oyaiwípoyìnrì mìmónnì. Sa omì dññ mìwìkwíroarìgíáyí óf nìkárìnrò ‘Ayí ení eánìñ

Gorixoyáþimi dáni rfa yarifo? oyaiwíþoyinri imóni.” yaiwinwi. E neri aí oyá xwiýfáþi, nene wfa urókiamoarifwáþi, ayf áma xfomi diþf m>wikwifroarigfáyf arfa nifneairóna “Eþf eániþf Gorixoyáþimi dáni rfa rariþo?” oyaiwíþoyinri mimóni. Sa xfomi diþf wikwifroarigfáyf e oyaiwíþoyinri imóni.

²³ Ayináni áma Jisasoyá siyikf imónigfáyfne awi neániróna niýfneni xwiýfá mfkf seyfné majfá bi bimi dáni nira warfna áma sipfa imónigfáyf wírani, áma sinif Gorixomi diþf m>wikwifrogfáyf wírani, niseaímearo niþwearóna “Áma tiýf xóxwf yarigfáyf menirani?” ríþrfárinif.

²⁴ Seyfné wí e mepa nero niýfneni xwiýfá Gorixoyáþi wfa nifrókiamóa warfna áma sipfa imónigfáyf wírani, áma sinif Gorixomi diþf m>wikwifrogfáyf wírani, niseaímearo niþwearóna seyfné rarigfá niþimifni dáni “fwf awa rarigfáþi miyarifwaénerfani?” niyaiwiro wairif iniro “Aþi nene nánif enif rfa rariþo?” niyaiwiro ayá miþimifniþf roro nemána

²⁵ sipí imóniþf wigfþf yumfí egfáþi nánif waropárf nero miþf xwfáyo nifkwifróniþf Gorixomi yayf numero “Neparinif. Gorixo seyfné diþf seakikayoni.” ríþrfárinif.

Gorixomi yayf umeanifro nánif nerimeániróna epaxfþf nánif urifþf nánifinif.

²⁶ Gf nifrixfmeáýfné, pí oyaneyinri neararinif? Seyfné awi neániróna woxi sonf searéwapifinif nánif imónifri woxi xwiýfá bi searéwapifinif nánif imónifri woxi xwiýfá Gorixo wfa wókimixfþf bi searinif nánif imónifri woxi xwiýfá mfkf bi bimi

dáni bi searini náni imóniri woxi xwiýá mfkí bi bimi dáni rinþþi bi yañ seameaini náni imóniri nerí aí nþþni nerína Jisasoyá siyikí imónigfáyiné sfkfkí omixinþþri náni érxini.

27 Segíyí wí “Xwiýá mfkí bimi dáni ouraneyi.” niwimónirina obaxowa xe onearþpoyinri sihwf mwinþani. Waúnirani, waú worani, ayf apánirini. Axína nawini orþpoyinri sihwf mwinþani. Wo xámi nirimána wo rfwyo rwinigini. E yarína wo yañ seameaíwningini.

28 Ámá wo xwiýá yañ seameaipaxí menánáyí, xwiýá mfkí api apimí dáni rarigfáwa Jisasoyá siyikí imónigfáyinéyá arfá egfe dáni manþpá tñi sijání miripa nero wigf dihwyo dáni Gorixo tñi nawini ínimí rinþþixini.

29 Awí neániróná segí xwiýá Gorixoyápi wfá rókiamoarigfáyí waúrani, waú worani, awa xe xwiýá searþrxini. Rixa searána winyí o nepa kwíþpimi dáni rfa rarinri þfá nmero mí omixþrxini.

30 E nerí aí segíyí wo éf niñweari wfá rókiamoaríñf womí arfá wiarína Gorixo xwiýá bi wfá wókimxánáyí, o xwiýá api áwanf searini náni dao xámi raríño þni wiárfwningini.

31 Nioni seararíñapi nixdiróná seyiné niyfnéni niþfá imóniro eñf rirémixf inro epþfa náni woxí woxí anani wfá nirókiamóa upaxf imóniñoi.

32-33 Nene niþfáraní. Gorixo yaiwiníñf yaríñomani. “Xwiýá niþeayiri nerí orþpoyi.” miwimóní “Niþwayirori orþpoyi.” wimónaríñagi náni wfá rókiamoarigfáwa

kwíyþpimí dání rókiamopaxí imóniþþi tñni úrapí mírí píraníþi diþí fá nixiriro rírrixini.

Gorixoyá siyikí imónigíá wí e wí e ñweagíá nñni yarigíápa

³⁴ siyikí oyá Koriniyo ñweagíáyíné eni awí neániróná apixíwa xwiyíá wí mírípa oépoyi. Awí neániranéná apixíwa xe xwiyíá onearíþoyinirí siþwí míwiniþa yaríþwá eþagí nání raríþini. Þwí ikaxí eániþyo dání riníþpa oxoyíné siþañwíyóniþí seaurínírrixini.

³⁵ Íwa Jisasoyá siyikí imónigíáyí awí eániþé dání xwiyíá nírírná ayá winíþaxí yaríþagíá nání wíni wíni “Apí nání níþá oimónimíni.” níwimónírná añí xíþegíniþyo dání oxomí yaríþí wíwiniþini.

³⁶ Seyíné seáyí e seáyí e mimóniþani. “Xwiyíá Gorixoyáþi nene tíámíni míkí imóniþwaéneríni.” riyaiwinaríþoi? “Xwiyíá oyáþi Koriniyo ñweañwaénerí tíámíni riníþírrini.” ríseaimónaríni?

³⁷ Ámá goxi goxi “Nioni Gorixoyá xwiyíáþi wíá rókiamoaríþá wonírrini.” niyaiwinírnáraní, “Oyá kwíyí síxí nímímoníþpimí dání e epaxí nimónirí yaríþáonírrini.” niyaiwinírnáraní, xwiyíá nioni níríri eaaríþá ríþi nání diþí re yaiwírrixini, “Poró sekaxí Ámínáo uríþpimí dání ríá níríri eañírrani?” yaiwírrixini.

³⁸ Ámá go go e miyaiwipa yaríþagí níwiniþírnáyí, seyíné eni “O nepa Gorixoyá wíá rókiamoaríþí wo meníni.” yaiwírrixini.

³⁹ Ayínáni gí níríxímeáyíné, Gorixoyá xwiyíá wíá orókiamoaneyinirí símí xeadíþéniro oyá

kwiȳ t̄n̄i xwiȳá m̄k̄k̄ b̄i bimi d̄ani seȳné rariḡápi p̄r̄r̄ mirak̄in̄pa ero é̄r̄ix̄ini.

⁴⁰ E nero aí Gor̄xomi yaȳ umean̄ro n̄ani awí neán̄róná pí pí seȳné yariḡápi n̄ip̄ini nit̄waȳroro pírán̄īj̄ é̄r̄ix̄ini.

15

Jisaso n̄ipémáná xwár̄páyo d̄ani wiáp̄n̄imean̄j̄pi n̄an̄r̄in̄i.

¹ Ḡ n̄ir̄ix̄imeáȳné, xwiȳá yaȳ neainar̄īj̄ nioni wá sear̄īj̄ápi —Ap̄i seȳné ar̄á n̄inir̄n̄á “Nepar̄in̄i.” n̄iyaiwiro d̄īj̄ n̄iw̄kw̄roro ík̄á xw̄á aí t̄n̄i ner̄n̄á s̄k̄k̄k̄ non̄ri roar̄īj̄pa seȳné eni ax̄ipi xwiȳá api t̄n̄i s̄k̄k̄k̄ non̄ri roḡápir̄in̄i. Ap̄i n̄ani dir̄r̄f̄ oseaim̄in̄i.

² Seȳné nioni wá sear̄īj̄ápi an̄īj̄ min̄ xaiw̄f̄ íá n̄ix̄ira nurónáȳf̄, Gor̄xo apimi d̄ani yeáȳf̄ seayim̄ixemean̄f̄ar̄in̄i. Seȳné sin̄i xaiw̄f̄ íá r̄ix̄ir̄īj̄oi? E mepa ner̄n̄áȳf̄, sur̄m̄á w̄kw̄ropax̄r̄in̄i.

³ Nioni wá n̄isear̄ir̄n̄á xwiȳá x̄ir̄ani x̄ir̄ani imón̄īj̄ sear̄īj̄ápi —Ap̄i nioni eni en̄iná ar̄á wīj̄ápir̄in̄i. Ap̄i, aȳf̄ rip̄ir̄in̄i. Kiraiso n̄ani en̄iná B̄ikw̄yo d̄ani n̄ir̄in̄ri eán̄īj̄pa o nene íw̄f̄ yar̄īj̄wápi yokwar̄im̄f̄ neaiin̄fa n̄ani n̄iper̄i

⁴ xw̄á n̄iweyár̄imáná en̄aná B̄ikw̄yo d̄ani “O n̄iw̄iáp̄n̄imean̄f̄ar̄in̄i.” n̄ir̄in̄ri eán̄īj̄pa s̄á w̄yaú w̄yi nór̄imáná en̄aná Gor̄xoyá d̄īj̄ t̄n̄i wiáp̄n̄imean̄j̄niḡin̄i.

⁵ N̄iw̄iáp̄n̄imeámo Pitaomi s̄j̄áni nurónap̄ir̄i r̄w̄yo xeḡf̄ wiep̄s̄īj̄f̄ wé wúkaú s̄ikw̄f̄ waú awami s̄j̄ani urónap̄īj̄niḡin̄i.

⁶ E nemáná ámi ríwíyo xíomi dínþ wíkwírogfáyþ —Ayþ 500 apimi wiárf múrogfáyþrini. Nioni payþ ríþþ eaariþá ríná wíni wíni ríxa nípero aiwi náyþ sini þweaþot. Apimi ná wínáni axíná sþþáni urónapþiþniþni.

⁷ E nemáná ríwíyo xegþ xogwáo Jemisomi sþþáni nurónapþimáná wáþ wurimeiaríþfá nowamini eni sþþáni urónapþiþniþni.

⁸ E néisáná nioni —Nioni apixíwa niaíwþ níxiriróná kwíyþ wiárfáyþ woníniþþ imóniþþaonirini. Nioni awami aga ríwí náyo yoparþþi sþþáni nimóniþþniþni.

⁹ Ayþ ríþþ náni raríþþni. Nioni áma Gorixoyá siyikþ imóniþþáyo xeaniþþ wíkaragáonþ enagþ náni wáþ wurimeiaríþwá níþþ wíþa níwamini siyikwíniþþ imóniþþaonþ, ayþ nionirini. Gorixoyá siyikþ imóniþþáyo xeaniþþ wíkaragá enagþ náni nepa “Wáþ wurimeiaríþþ imóniþþ woxþni.” níriþaxí menini.

¹⁰ E nerþ aí Gorixo wá níniþwianirþ níniþþimi dánþ agwi ríná nioni imóniþþáþþ imóniþþni. O wá níwianíþþiþþ surþþmá níwianíþþmanþ. Oweoþ, nioni aníþþ minþ nerþ náni wáþ wurimeiaríþwá níþþ wíþami múroþþarini. E nerþ aí níwianíþþonþ enþ eániþþþimi dánþ nerþ múroþþamanþ. Nioni enþáþþ sa Gorixo wá níwianíþþþimi dánþ enþ enagþ náni raríþþni.

¹¹ Ayþnáni seyþné awami wigþ manþyo dánþ arfá níwirþnárani, nionþyáyo dánþ arfá níniþþnárani, wáþ nínonenþ seararíþwá seyþné dínþ wíkwírogfáþþ, ná bþni ayþ apirþni.

“Ríwéná pegfáyþ níni wiáþþniþþeapþrþárini.”

urijþ nánirini.

12 None wáf nisearirfná “Kiraiso Gorixoyá diñyo dáni wiápfnimeañnigini.” seararñwá enagi nání segíyí wí diñí arige niyaiwiro “Pegíáyí ámi siñí nero wí wiápfnimeapfría menini.” rarigfárini?

13 Ayí rarigfápa ámá pegíáyí nepa m+wiápfnimeapa nerfnáyí, “Kiraiso aí Gorixoyá diñí tñni wiápfnimeañmani.” ranigini.

14 Kiraiso Gorixoyá diñí tñni m+wiápfnimeapa neri siñwiriyí, xwiýfá none wáf seararñwápi ná mayí imóniri seyíne diñí wíkwíroarigfápi ná mayí imóniri epaxíriní.

15 Sipí imóniñí api yaniri enwá aí ámi bi ripi ámá yapí rarigfáyí yapí imónaniri enwáriní. None “Gorixoyá diñyo dáni Kiraiso wiápfnimeañrini.” xenwí raniri enwá enagi nání “Yapí rarigfáyí yapí imóniñwini.” ripaxíriní. Pegíáyí nepa Gorixoyá diñyo dáni m+wiápfnimeapa nerfnáyí, “Kiraiso eni Gorixoyá diñí tñni wiápfnimeañmani.” ripaxíriní.

16 Ayí ripi nání rariñini. Ámá pegíáyí Gorixoyá diñí tñni m+wiápfnimeapa nerónáyí, “Kiraiso aí wí wiápfnimeañmani.” ranigini.

17 Kiraiso Gorixoyá diñí tñni m+wiápfnimeapa neri siñwiriyí, seyíne diñí wíkwírogfápi siwiá wíkwírooro segí fwí yarigfápi nání sini xwiýfá meárinipaxí imóniro yaniro egfáriní.

18 Ámá Kiraisomi diñí niwíkwíroárimáná pegíáyí eni rixa anññini anñnaniro egfáriní.

19 Nene re niyaiwirane, “Nene nipémáná

enáná Kiraiso wí arirá neainínfámani. Sa xwíá rírímíni emearfná Kiraiso arirá neainínfáríni.” E nýaiwirane omíni dínf níkwímoranéáyf, áamá íkíníñf sípí wípaxf imóníñf nýoni nání nene añípaxf neaipaxfíni. Ayf Kiraiso nepa xwáripáyo dání míwiápínimeapa enf enánáyf nání raríñíni.

20 Nioní e nísearíri aiwí Kiraiso níperí wenfímí dání Goríxoyá dínf tíní wiápínímeanfíni. O áamá ríxa pegfáyf nání xámí níwiápínímearfíni. O áamá ríxa pegfáyf nání xámí níwiápínímearfíni omíñfyo aiwá níwákwínf wí xámí miarígáfáníñf wiápínímeanfíni.

21 Ayf rípi nání seararíñíni. Áamá wo sípí yagfímí dání ámaéne pearíñwáríni. E yaríñwápa áamá ámí wo enfípímí dání ení wiápínímeanfíwáríni.

22 Nínenení Adamo tíní ikáríñíwaéne imóníñagwí nání pearíñwáríni. E yaríñwápa Kiraiso tíní ikáríñíwaéne neperane aiwí ámí síñf nerane wiápínímeanfíwá enjagí nání raríñíni.

23 Wiápínímeapfíráyf wígf imónáná wiápínímeapfíráíni. Kiraiso aiwá níwákwínf wíníñf xámí wiápínímeanfíni. Omí dání ríwíyo xfo weapáná xegf imónígáfáyf wiápínímeapfíráíni.

24 O ámí añfínamí dání níweapfífná amípi nene tíf ríná imóníñfpi yoparfípi imónínfáríni. Íná añfínajfíraní, ámaraní, omí mañf pírí wiaíkiarígí gíyf gíyf, enf eánígáfáyf imóníro nénf tígáfáyfíñf imóníro menweagáfáyf imóníro egfáyo anípa níwímíxímáná áamá xíoyá xwíoxíyo

m#imeám# ner# ume#wean#áy# xano Gor#xomi s#ima#w#y#ón#i# # wur#n#p#r# wiin#f#r#i#.

25 Ay# r#p# n#n# rar#i#n#i#. Gor#xo #m# Kiraiso t#n# s#m# t#n# inar#i#g#áy# xop#r#r# n#wir# ikwian#w# xeg# s#kw# ikwi#r#n#f#n#n#i# wim#x#y#in#e n#n# m#x# ináy# nim#n#r# me#wean#f#r#i#. B#kw#yo ap# n#n# e n#r#n#r# e#n#i#ag# n#n# rar#i#n#i#.

26 S#m# t#n# inar#i#g#i# yopar# an#p# im#x#n#f#p#, ay# p#y# nene pear#i#w#p#r#i#.

27 B#kw#yo b# r#p# x#xen# n#r#n#r# e#n#i#n#, “Gor#xo am#p# n#n# om# s#ima#w#y#ón#i# wim#x#y#i#r#i#.” n#r#n#r# e#n#i#ag# a# anan# re yaiwipax#r#i#, “Am#p# n#n#y# r#n#i#p#, ay# am#p# n#n# Kiraisom# s#ima#w#y#ón#i# oim#n#r# wim#x#y#i#o en# n#n# m#r#n#n#.” yaiwipax#r#i#.

28 Am#p# n#p#n# xewaxom# s#ima#w#y#ón#i# yeáy# wur#n#i#n#n# o di# # re n#mor# en#f#r#i#, “G# #po Gor#xo am#p# n#yon# #m#yoran#, am#p#yoran#, seáy# e n#wim#n#r# oume#wean#r# xewan#on# am#p# n#p#n# s#ima#w#y#ón#i# nim#x#y#i#om# s#ima#w#y#ón#i# yeáy# owur#n#m#n#.” n#mor# e en#f#r#i#.

29 “#m# peg#áy# wi#p#n#meap#r#f#r#i#.” searar#i#w#p# nepa mim#n#i#n#áy#, p# n#n# wiy#né seg# peg# w#n#yo nan# owim#xaney#n#ro #m# way# mear#i#g#f#r#i#? “Peg#áy# w# wi#p#n#meap#r#f#am#n#.” rar#i#g#p# nepa im#n#i#n#áy#, peg# w#n#yo nan# r#p# oim#xaney#n#ro ner#n# p# nan#p# owianey#n#ro epax#r#i#? Oweoi#, sa sur#m# epax#r#i#.

30 “Peg#áy# wi#p#n#meap#r#f#r#i#.” rar#i#w#p# nepa mim#n#i#n#áy#, p# n#n# Jisasoy# w#f#

wurimeiarinþwáone yoþ mayþ imónaniri yarinþwini?

³¹ Gí niriþímeáyíné, sá ayí ayo nemeírná “Nioní nípémíáonirini.” yaiwinarinþapi símí e nitinimí emearinþariní. E seararinþagí aí “Xewaninþo seáyí e nimóniri rarini.” miniaiwipani. Seyíné negí Áminá Kiraisí Jisaso tñni ani ikárinþinþwaéne nimónirane nání nioní mixel nimeakíni “ ‘Nípémíáonirini.’ yaiwinarinþapi símí e nitinimí emearinþini.” seararinþini.

³² “Pegíáyí wiápinimeapírarini.” rarinþwapi nepa mimóninþánáyí, nioní pí nání anþ Epesasiyí rinþinþipimi ninþwearírná xwíyíá Gorixoyapi aríki wá urimeminiri nání yoþ mayþ nimóniri áamá wí sidí inþ ríromí yarínþpáninþ yarigíáyí tñni nawini mixel inþariní? Pípi nanþ oniiniri e enþariní? E nerí aí pegíáyí nepa miwiápinimeapa nerínáyí, áamá winíyí re rarigíápa, “Apaxí mé pearinþwaéne enþagí nání amípi wí nání ‘Arige oyaneyí?’ miyaiwí sa maiwí iniigí nirane aiwá nirane oyaneyí.” rarigíápa nioní ení axípi e ripaxíriní.

³³ E nerí aí áamá yapí oneaiepisípoyiniri sinþwí miwinþpaní. Áamá ríá kiroarigíáyí tñni níkumixelniro nawini nemeírnáyí, seyíné nanþ yarigíápi píri niseawiaíkiro sipí imóninþpi yapí seaiepisípírxiniri seararinþini.

³⁴ Seyíné xaxá yarigíápi píni niwiárimáná píraninþ dñn nimoro segí íwí yarigíápi ení píni wiáírxiní. Segíyí wí nepa Gorixo nání dñn mimonþoi. Ayínání ayá seainþpaxípi ríini.

“Pegfáyf n+wiápfn+mearóná wará ámi xegf b+ nin+m+ wiápfn+meapfrfárini.” ur+ñf nánir+ni.

35 Ámá wí yar+ñf re niptráoi, “Ámá pegfáyf ámi arige nero wiápfn+meapfrfárini? Wará ámi gfm+ni gfp+ nin+m+ wiápfn+meapfrfárini?” n+ráná

36 re urfm+igini, “Maj+majfá ikár+narigfá tiyfné, ‘Aiwá siyf wiároar+ñwáyf urf ner+ m+piéropa nerfnáyf, nerápir+ niyap+paxfr+ni.’ r+seaimónar+ni? Oweoi, xámi urf ner+ m+piérománá rfwyo nerápir+ yapar+ñfr+ni.” urfm+igini.

37 Siyf seyfné wiároar+gfp+ wít siyfrani, ámi xegf wíran+ni, n+wiáróa nurfnáyf, r+xa nerápir+ niyap+máná imón+ñfp+ wiároar+gfáran+ni? Oweoi, siyf anipápi wiároar+gfáran+ni.

38 Seyfné siyf anipápi wiároar+ñagfa aí Gorixo “Ap+ nerápir+ oyap+ni.” yaiwiar+ñfp+ tñ+ xixeni nerápir+ni yapar+ñfr+ni. Siyf ap+ ap+ xegf iwfrani, eñfrani, ap+ tñ+ xixeni imón+ñfp+ xixegfni ap+ yap+ pfa orixiniri im+xar+ñfr+ni.

39 Wará nfn+ni axfp+ min+ni. Ámá wará xegf eni b+ in+ni. Nañwí wará xegf eni b+ in+ni. Inf wará xegf eni b+ in+ni. Peyf wará xegf eni b+ in+ni.

40 Amipí añfnami dánf pfa rix+ñfyf tñ+ xwfarimi dánf pfa rix+ñfyf tñ+ nán+ni eni dñf mópoyi. Awiaxf amipí añfnami dánf pfa rix+ñfyf imón+ñfp+ xegf b+ imón+ni. Awiaxf amipí xwfarimi dánf pfa rix+ñfyf xegf b+ imón+ni.

41 Wfá ónar+ñfyf nán+ni eni dñf mópoyi. Sogwf wfá ókiar+ñfp+ xegf b+ imón+ni. Emá wfá ókiar+ñfp+ xegf b+ imón+ni. Sinf wfá ókiar+ñfp+

eni xeg# bi im#n#n#. Sij# n#niy# eni w#á okiar#y# ax#p# mim#n#n#. Xeg# bi xeg# bi im#n#n#.

42 Ámá peg#áy# niwiáp#n#mear#n# wará in#p#r#f#p# nion# n#ra war#n#p#n#n# im#n#n#. Wará agwi# r#ná nin#rane #wea#w#p# —Ap# ur# epax# im#n#n#p#r#n#. Ap# xw#á wey#r#r#n#w# e#ag# aí ur# mepax# im#n#n#p# nin#m#n#á wiáp#n#mear#w#r#n#.

43 Wará nene xw#á wey#r#r#n#w#p#, ay# s#p# im#n#n#ag# aí sij# nin#m# wiáp#n#mear#w#p#, ay# aga awi#ax# im#n#n#p#r#n#. Wará xw#á wey#r#r#n#w#p# e# #meán#n#p# im#n#n#ag# aí sij# nin#m# wiáp#n#mear#w#p# e# eán#n# im#n#n#p#r#n#.

44 Wará nene xw#á wey#r#r#n#w#p# xw#á t#yo dán# im#n#n#ag# aí sij# nin#m# wiáp#n#mear#w#p#, ay# a#n#n#m# dán# kw#y#p#y#á wará im#n#n#.

Wará xw#á t#yo dán# im#n#n#p# e#ag# n#n# re yaiwipax#r#n#, “A#n#n#m# dán# kw#y#p#y#á wará im#n#n#p# eni r#fa wen#?” yaiwipax#r#n#.

45 B#kw#yo dán# ap# t#n# x#xen# im#n#n#p# r#p# r#n#n#ag# n#n# rar#n#n#. “Ámá iwam#ó im#n#n#p# Adam#m# Gor#xo nim#x#r#n#á d#n# s#x# um#mon#p# e#ag# n#n# o d#n#p# t#n# wo nim#n#m# sij# wag#r#n#.” r#n#n#ag# aí Adam#m# r#w#yo im#n#n#o —O Kirais#r#n#. O ám#yo d#n#p# n#y#m#n#p# s#x# um#mon#fa n#n# kw#y#p# im#n#n#r#n#.

46 E ner# aí a#n#n#m# dán# kw#y#p#y#á wará x#m# im#n#r#n#w#m#n#. Wará xw#á r#r#m# dán#p# nim#n#m#n#á r#w#yo a#n#n#m# dán# im#n#n#p# in#n#w#r#n#.

47 Ámá Gorixoxo iwamfó imixiþjo xwáfá tñni imixiþñf enagi nánþ xegf wará xwáfárimþ dánf inarþþwápþ imónagfþrþni. E nerþ aí ámá rfwýyo imónþþjo —O Kiraisorþni. O wará añþnamþ dánf imónþþþþi imónþþrþni.

48 Xwáfá tþyo þwearþgfa gþyþ wará ámá xwáfá tñni imixiþniþþjo inagþpa inarþgþárþni. Añþnamþ þwearþgfa gþyþ wará ámá añþnamþ dánþo inþþþpa axþþi inarþgþárþni.

49 Ayþnánþ diþf re oyaiwianeyþ, “Agwþ nene wará ámá xwáfá tñni imixiþniþþjo inagþpa rixa ninþrane nánþ rfwéná wará ámá añþnamþ dánþo inþþþpa inánþwárþni.” oyaiwianeyþ.

50 Gf nþrxþmeáyþné, rþþi osearþmþni. Ámá wará íkþá iwþ winánþñf mimónþ sþni gþwþ tñni enþ tñni nene imónþþwápþ Gorixoyá xwioxþyo wí þweapaxþ menþni. Negþ wará urþ epaxþ imónþþþþi amþþi urþ mepaxþþi tþñf e þweapaxþ mimónþni.

51-52 Nionþ rarþþápþ nánþ ududþ rþseainarþni? Ai, nionþ yumþí xwþyþá Gorixoyáþi áwanþ bþ osearþmþni. Gorixomþ diþf wþkwþroarþþwaéne nþnenenþ mþpepa nerane aí pékákþ yoparþþi ráná sþni mé áþianþwþ norþmþxþrþ yarþþþpa nþnenenþ ámþ wará xegþ bþ imónanþwárþni. Pékákþ ráná pegþáyþ wará urþ mepaxþ imónþþþþi ninþmi wiáþþniþmearo sþni sþñf þweanþwaéne wará xegþ bþ inþrane yanþwárþni.

53 Ayþ rþþi seararþþni. Íná negþ wará urþ epaxþ imónþþþþi sþni anþñf minþ axþþi imónþþaxþmanþ. Urþ mepaxþ imónþþþþi íkíkþ inþnþárþni. Íná negþ wará nþpepaxþ imónþþþþi sþni anþñf minþ axþþi imónþþaxþmanþ. Mþpepaxþ imónþþþþi íkíkþ

in#n#ár#n#.

54 Neg# wará piy# er# ur# er# epax# imón#ñ#p# xeg# bi nimón#r# piy# er# ur# er# mepax# imón#ñ#p#m# r#xa íkík# ináná B#kw#yo dán# re n#r#n#r# eán#ñ#p# t#n# x#xen# imón#n#ár#n#, “Piy#piy# r#n#ñ#p# r#xa an#pá im#x#n#n#. R#xa xop#r#r# win#n#.”

55 Xwiy#á ax# ámi w# e eán#ñ# r#p# en# x#xen# imón#n#ár#n#, “Piy# r#p#x#n#, ‘S#n# ámáyo xop#r#r# wipax#p#n#r#n#.’ r#simónar#n#? Oweoi, s#n# e w# epax#p#x# men#n#. Piy# r#p#x#n#, ‘Ámáyo p#k#m# nán# s#n# sid#ñ# opax#p#n#r#n#.’ r#simónar#n#? Oweoi, s#n# e w# epax#p#x# men#n#.” Íná nán# e n#r#n#r# eán#ñ#p# t#n# en# x#xen# imón#n#ár#n#.

56 Íw# ámaéne yar#ñ#wápm# dán# Piy#p# sid#ñ#n#ñ# nor# neap#kipax# imón#n#. P#pm# dán# mar#á#, nene Gor#xoyá ñw# ikax# r#n#ñ#p#m# n#wia#kir#ná íw# yar#ñ#wár#n#. Ay#nán# “Piy#p# ñw# ikax# r#n#ñ#p#m# dán# eñ# eán#ñ# nimón#r# áma p#kipax# imón#ñ#p#r#n#.” r#pax#r#n#.

57 E ner# aí Gor#xom# yay# owianey#. O neg# Ám#ná Jisas# Kiraiso neai#ñ#p#m# dán# Piy#p#m# xop#r#r# wipax# neaim#x#ñ#r#n#.

58 Ay#nán# g# n#r#x#meáy#né, d#ñ# w#kw#rog#áp# xaiw# á# n#x#r#r#óná bi é# m#m#ixeán#pa é#r#x#n#. Ám#náom# nux#d#r#óná r#w# n#r#kw#n#r# yar#g#áp# w# sur#má imón#n#á men#ag# nán# “Nene x#o ‘E é#r#x#n#.’ r#ñ#p# bi on#miáp# ner#náy#, ay# apán#r#n#.” m#seaimón# an#ñ# min# xwap# ayá w# é#r#x#n#.

16

Nígwí áamá Gorixoyá wínyo nání awí eaarígíápí nání uríńń náníńń.

¹ Agwí seyíné payí nearo “Áamá Gorixoyá imónígíá Judia píropenisíyo ńweagíáyo nígwí wianíwá nání awí eaaríńwíńń.” níńígíápí nání bí osearímńń. Nioní Jisasoyá síyíkí imónígíá Garesia píropenisíyo wí e wí e ńweagíáyo “Nígwí awí eámeámí neríńá apí éńríxíńń. Apí éńríxíńń.” uréwapíyíńápí seyíné ení axípi nero re éńríxíńń.

² Nioní ríxa seyíné tíńń e níseaímearí ńweańńá seyíné nígwí ámí wí awí eámeámí mepa epíńńá nání Sadé ayí ayo awí neáníroná woxíńń woxíńń omíńń néfasána nígwí meáńápí tíńń yamíńyí níńíroná píraníńń xegí wí e yómíńń tíńńríxíńń.

³ Ríwéná nioní seyíné tíe nírémoríńá áamá seyíné re níyaiwiro rípeáńáyo, “Nígwí rípi ananí Jerusaremi nání nímeámí upaxíyíńń.” níyaiwiro rípeáńáyo payí wí nearí wíowárimńń.

⁴ E nerí ań “Ayí tíńń nuríńá ananíńń.” nímonánáyí, nioní ayí tíńń wanńwáńń.

“Ríwéná seyíné tíámíńń bíńńńń.” uríńń náníńń.

⁵ Ríwíyo nioní Masedonia píropenisíyo imaní níbíńń seaíméńapíńń. “Masedonia píropenisí tíńńmíńń xámí úímígíńń.” nímonaríńagí nání raríńń.

⁶ Imaní níbíńń níseaíméńapíńń seyíné tíńń ayá wí onímíapí ńweámńńńń? Emá rawírawá imeamńkwí yaríńńpí nípímíńń seyíné tíńń ńweámńńńń? Nioní majńń. Sa

sey#né t#n# n#n#weámon# ámi g#m#n# “Oum#n#.” n#nimón#r#ná sey#né nion# ó# e d#n# s#x# níga um#á nán# niapowár#p#r#ár#n#.

7 Ay# r#p# nán# rar#n#n#. Nion# “Agw# s#n#w# n#seaga oseamúróm#n#.” m#nimónar#n#. “Sey#né t#n# ayá w# n#weá#m#g#n#.” n#nimón#r# d#n# e ikw#moná enag# nán# rar#n#n#. Ám#náo xe éw#n#g#n#r# s#n#w# n#nan#r#náy#, e em#ár#n#.

8 E ner# aiw# s#á Judayene Pedikos#y# r#n#n#y#y# imón#e nán# Epesasiyo re n#weám#ár#n#.

9 Pí nán# mar#ái, nion# yar#n#á# nán# p#r# mák#m# nian#ro yar#g#á obax# enag# aiw# Gor#xo ámá ayá w# x#o nán# d#n# w#kw#rop#r# nán# ouréwap#y#n#r# ówan#n#n# n#kwi#n#r#n#.

10 Timotio n#sea#mea#r#náy#, nion# Ám#náo nán# nemer# uréwap#yar#n#ápa o en# ax#p# uréwap#yar#n# enag# nán# sey#né t#n# n#n#wea#r#ná ayá s#w# muropa en#á nán# p#r#án#n# wéyo umé#r#x#n#.

11 Seg#y# w# Timotiomi xe peay# owian#poy#n#r# s#n#w# m#w#n#pa é#r#x#n#. O t#n# n#r#x#meá imón#g#fáy# w# t#n# naw#n# nion# t#n# re nán# b#p#r#á nán# wen#n# ner# n#weanag# nán# o “Ámá t# nan# n#niro niowár#oi.” yaiw#w#n#g#n#r# sey#né om# p#r#án#n# wéyo n#méra nuro nion# t#n# e nán# b#n#á nán# w#r#enap#r#x#n#.

12 Neg# n#r#x#meá imón#n#n# Aporoso nán# xw#y#á r#p#r#n#. Nion# neg# n#r#x#meá w# sey#né t#ám#n# nurowárenap#r#ná om# en# r#r#ém#x# ayá w# w#ag# aiw# o “R#ná sey#né t#n# e nán# ob#m#n#.” m#wimónar#n#n#. E ner# aí “Sey#né t#ám#n# b#pax# imón#n#n#.” n#wimón#r#ná b#n#ár#n#.

Yoparþþi nuriríná urirþþi nánirini.

13 Seyfné píráníþ awíníþ ñwearo dínþ wíkwírogíþþi xaiwí fá xiriro dínþ sixí ínro ení eánro éfríxini.

14 E neróná pí pí seyfné yarigíþþi ámáyo dínþ sipí niwirirþþiyo dání éfríxini.

15 Gí níríxímeáyfné, nioni ení rirémixí bî rîþi oseaimni. Sitepanasepówa nání seyfné nijfáriní. Ámá Giriki þiropenisþyo dánþýþ epówa aiwá niwákwíní miarigíþþa Jisasomi xámí dínþ niwíkwíroro uxídigíepówarini. Wigí dínþyo dání “Ámá Gorixoyá imónigíþþayo arírá owianeyi.” yaiwigíþþi nání símf e nitinro yarigíepówarini.

16 Seyfné ámá éniþ imónigíþþayo yeáyþ niwurínro ámá ayí tñni níkumíxinro ríwí nírkwínimáná Gorixoyá imónigíþþayo arírá wiarigíþþa gþyo ení yeáyþ wurínífríxini.

17 Sitepanaso tñni Potunetaso tñni Akaikaso tñni awa nioni tñþ e nání nibiro seyfné nibiro mñniipaxí imóniþþi arírá níagíþa nání nioni dínþ nífá ninarini.

18 Awa nioni dínþ sixí nímímoro seyfné ení dínþ sixí seamímoro éagíþa nání seáyþ e imónigíþþawa iwa ríaniri síþwí mí wómíxíþoyí.

19 Jisasoyá siyikí imónigíþþa Esia þiropenisþyo dánþýþ yayþ seawárenaparíþoi. Akwirao tñni xiepi Þirisiráí tñni ayaú egí anþyo dání Jisasoyá siyikíþþi imónigíþþa awí eánarigíþþýþ tñni nawíni yayþ níseawárenapíríná seyfné ení Ámináo tñni nawíni ikárinigíþþýfné enagíþa nání yayþ bî onímiáþi níseawárenaparíþoi.

20 Negí niriþímeá re dánýyí níní ení yayí seawárenapariþoi. Sewaniþýýné yayí niniróná xixe yayí óí eániníþoyí.

21 Xámi neága uþíþi áma wo nioni rarína eáí aiwi agwi nioni Poroni gí wé tñni yayí niseawárenapiri ríwamíþí ríþi neari wírenapariþini.

22 Áma giyí giyí Ámináomi diþí sixí muyipa nerínáyí, xe oroapíkiníþoyí. “Ámináo rixa oweapíni.” nimónaríni.

23 “Áminá Jisaso wá seawianíwiniþini.” nimónaríni.

24 Kiraisi Jisaso tñni nawíni ikáriníþwaéne enagi nánni niyínénni diþí sixí niseaya úimíþini. “E éimíþini.” nimónaríni.

Xwiyáá Gorixoyá Sinípírini
The New Testament in the Ankave language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051